

MEDEDEELING.

Bij wijze van proef wordt de op 7 Januari 1927 door den Kapitein van den Generalen Staf B. VAN SLOBBE te houden lezing over de bevordering van officieren nu reeds ter kennis van de leden gebracht, opdat de Heeren, die in debat wenschen te treden, tijd hebben om zich daartoe voor te bereiden.

De op 7 Januari 1927 naar aanleiding van die lezing gehouden debatten, alsmede de op 21 Januari te houden debatten over de lezing van Luitenant-Kolonel DONK (zie *Ve Aflevering*), worden opgenomen in de *Vle Aflevering* van het orgaan, gelijk met de in Februari door Kapitein der Jagers LAGERWERFF te houden voordracht over het mitrailleur-vraagstuk.

**HET VRAAGSTUK DER BEVORDERING VAN
OFFICIEREN.**

DOOR

B. W. T. VAN SLOBBE,

Kapitein van den Generalen Staf.

I N H O U D.

Inleiding.

Het tegenwoordige stelsel.

Gebreken van het tegenwoordige stelsel.

Oorzaken der gebreken van het stelsel.

De ideale toestand.

Het bereikbare.

In de toekomst.

In den overgangstoestand.

Afzonderlijke vraagstukken.

Leeftijdsgrenzen.

Voorsprong verlofsofficieren.

Troependienst.

Afschaffen van rangen.

Buitengewone bevordering bij keuze. Voorbevordering.

INLEIDING.

Het vraagstuk der bevordering van officieren staat den laatsten tijd in het teeken der belangstelling. Het Departement van Oorlog wil het vraagstuk tot oplossing brengen. Dit valt af te leiden uit het feit, dat het Georganiseerd Overleg het bevorderingsvraagsuk ter behandeling heeft gekregen. De Officierenvereenigingen hebben het dientengevolge in studie gehad. Uit verschillende artikelen, gedurende de laatste jaren in de organen dezer vereenigingen gepubliceerd, blijkt, dat van het officierskorps ook impulsief een drang naar oplossing van het vraagstuk uitgaat.

Dit streven naar eene wijziging der bevordering behoeft geen verwondering te wekken; de bestaande regeling kan over het algemeen slechts weinigen bevredigen.

Het vraagstuk is niet gemakkelijk tot eene oplossing te brengen, omdat het samenhangt met vele andere vraagstukken, (organisatie, encadreering, beoordeeling, pensioenwetten, reservewet), en omdat het op zichzelf ingewikkeld is geworden, doordat noodgedwongen geen vaste lijn kon worden gevolgd bij de aanvulling van het officierskorps. De herhaalde wijzigingen, in de organisatie aangebracht, en de eischen, die de mobilisatie eensklaps stelde, zijn hiervan de hoofdoorzaken.

Het bestaande bevorderingsstelsel toont vele gebreken. Om deze duidelijk te doen uitkomen, moet eerst de bestaande toestand onder de oogen worden gezien.

HET TEGENWOORDIGE STELSEL.

Het heeft geen nut hier een volledig overzicht te geven van de wetten, welke de bevordering regelen. Met het naar voren brengen der groote lijnen kan worden volstaan.

De bevordering heeft plaats volgens de eischen der vredesorganisatie. De verschillende rangen van het korps beroepsofficieren worden op sterkte gehouden. Volgens staat A, behoorende bij de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1927 VIIIe Hoofdstuk, zijn aanwezig de aantallen officieren, vermeld in *bijlage 1*.

Het gevolg hiervan is, dat op het oogenblik de bevoor-

ring tot kapitein en tot majoor plaats heeft na het volgend aantal dienstjaren als officier:

bij de infanterie	ruim 17,	respectievelijk	ruim 27.
bij de cavalerie	ruim 17,	„	29,
bij de artillerie	ruim 17.	„	ruim 28,
bij de genie	ruim 9,	„	23.

Hieruit blijkt, dat er voor de hoofdofficiersrang van de 36 officiersdienstjaren slechts ongeveer 5 beschikbaar blijven.

Wat de toekomst zou brengen, indien de bestaande regeling van kracht bleef, toonen de *bijlagen 2a en 2b* aan. Voor de samenstelling dezer bijlagen is gebruik gemaakt van de bijlagen 3 en 4, die het verloop der jaarklassen aangeven, zooals dat, aan de hand van bijlage 5, die de verloopcijfers der beroepsofficieren geeft, is geschat.

De berekeningen zijn uitsluitend voor de infanterie en de artillerie gemaakt. Voor de cavalerie en de genie, waarvan de officierskorpsen klein zijn, kunnen soortgelijke berekeningen wel worden uitgevoerd, maar zij zullen slechts weinig waarde hebben, daar zij op zeer kleine jaarklassen zijn gebaseerd.

De aantallen officieren, in de verschillende rangen als uitgangspunt genomen, zijn die, welke normaal volgens de vredesorganisatie noodig zijn.

De bijlagen toonen aan, dat bij de infanterie het aantal jaren, doorgebracht in den luitenant-rang, zal stijgen van $17\frac{1}{2}$ tot 20, na 1940 zal afnemen en ten slotte in 1965 zal komen vast te staan op ongeveer 15. Het aantal jaren, in de rangen van luitenant en kapitein doorgebracht, zal tot 1946 schommelen tusschen $27\frac{1}{2}$ en 31; na 1965 zal het zich vastzetten op ongeveer 28.

Bij de artillerie blijft het aantal jaren doorgebracht in den luitenant-rang tot 1941 ongeveer 18, daalt dan om weer te stijgen en komt in 1965 tot rust op ongeveer 16.

Het aantal jaren, in de subalterne rangen doorgebracht, schommelt tot 1946 tusschen 28 en 31; in 1965 komt het tot rust op ongeveer 28.

Voorloopig (de eerste 15 jaren) is dus, bij behoud der

bestaande regeling, geen verbetering der bevordering te verwachten. Daarna is de snelheid der bevorderinig niet stabiel en in het algemeen slechts weinig verbeterd. Eerst over 40 jaar treedt een geregelde toestand in.

Daar de reserveofficieren de promotie der beroepsofficieren volgen, kan met de eischen der oorlogsorganisatie geen rekening worden gehouden.

Benodigd zijn volgens de oorlogsorganisatie:

	Kolonels	Luit.-Kol.	Majors	Kapiteins	Luitenants (Vaandrigs of Kornetten)
Infanterie + Wielrijders	15	59	175	804	3118 *)
Cavalerie	2	12	2	45	174
Artillerie	7	50	55	308	1630
Genie	2	6	16	82	199
		24			

*) Rekening houdende met $\pm 7\frac{1}{2}\%$ extra mobilisatie verloop.

Aanwezig zijn (beroeps- en reserveofficieren):

	Kolonels	Luit.- Kolonels	Majors	Kapiteins	Luitenants
	Hoofdofficieren:				
Infanterie + Wielrijders		139		482	3654
Cavalerie		12		37	152
Artillerie		62		144	1403
Genie		25		92	133

Ontbreken:

	Hoofdofficieren	Kapiteins	Luitenants
Infanterie + Wielrijders	110	322	536 over
Cavalerie	4	8	22
Artillerie	50	164	227
Genie	—	10 over	66

De toekomst zal, indien de bestaande regeling blijft gehandhaafd, hierin verandering brengen, doch op grillige wijze, zooals hieronder zal blijken.

Bijlage 6 geeft aan hoe de reserveofficieren over de verschillende jaarklassen zijn verdeeld.

Men zou, om aan de hand van *Bijlage 2a* te kunnen nagaan, hoeveel reserve-hoofdofficieren en kapiteins er, bij den bestaanden toestand, in de volgende jaren aanwezig zullen zijn, moeten beschikken over:

- verloopeijfers der reserveofficieren,
- gegevens betreffende het percentage reserveofficieren, geschikt voor den hoofdofficiersrang,
- kennis van den diensttijd der reserveofficieren.

De verloopeijfers zijn zelfs niet bij benadering vast te stellen; zij zijn niet gelijk aan die der beroepsofficieren, noch aan die der lichtingen manschappen. Onder de reserveofficieren vindt men, zooals *bijlage 6* aantoont, allerlei categorieën: gewezen beroepsofficieren met reserveplicht, officieren, die hun ontslag elk oogenblik kunnen aanvragen, officieren afkomstig van het reservekader, dienstplichtige officieren.

Voor al in de mobilisatie was de verscheidenheid groot. Reserveofficieren, militieofficieren, landweerofficieren, reserveofficieren bij de landweer, met officier gelijkgestelden, enz.

Een poging om eenigszins betrouwbare verloopeijfers van de reserveofficieren samen te stellen mislukte.

Gegevens betreffende het percentage reserveofficieren, geschikt voor den hoofdofficiersrang, staan niet ter beschikking. Dit percentage zal afhangen van de eischen, die men stelt en van de wijze, waarop de voortgezette opleiding der reserveofficieren zal werken.

De diensttijd der reserveofficieren staat evenmin vast.

De dienstplichtige officieren moeten 30 jaar dienen. Waarschijnlijk zal een wetswijziging hun diensttijd tot 24 jaar terugbrengen.

Men kan het aantal dezer dienstplichtige officieren, die vrijwillig zullen blijven doordienen, niet schatten.

Onder de reserveofficieren komen voor de gewezen beroepsofficieren met reserveplicht tot hun 55e, e.q. 60e jaar.

Betreffende de niet-dienstplichtige reserveofficieren kan men niet van diensttijd spreken (zie *bijlage 6*).

Om deze redenen is op *bijlage 2a* aan de hand van *bijlage 7* aangegeven hoeveel reserveofficieren er in de achterevolgende jaren bij de infanterie beschikbaar zouden zijn voor de hoofdofficiersrangen en voor kapitein, indien het verloop gelijk was aan dat der beroepsofficieren en indien de overigen zich tot en met hun 36e officiersdienstjaar beschikbaar stelden. Dit laatste nu is zeer onwaarschijnlijk, daar de meeste reserveofficieren, na ongeveer 30 jaar in de subalterne rangen te hebben gediend, er niet veel voor zouden gevoelen, zich vrijwillig nog langer beschikbaar te stellen.

Maar zelfs al zou aan laatstgenoemde voorwaarde worden voldaan, dan nog zou het tot 1944 duren voor bij de infanterie over een voldoende aantal reserveofficieren, die wegens hun aantal dienstjaren voor majoor in aanmerking zouden kunnen komen, werd beschikt. Het spreekt van zelf, dat slechts een klein gedeelte dezer officieren geschikt zou zijn voor den majoorrang.

Voor den kapiteinsrang zou de toestand in 1933 voor de infanterie, in 1934 voor de artillerie gunstig worden, daar dan de groote jaarklassen voor kapitein aan de beurt zijn. De noodzakelijkheid eene behoorlijke selectie toe te passen zou het tijdstip, waarop over een voldoende aantal kapiteins wordt beschikt, later doen vallen.

Resumeerende *kunnen we dus van de bestaande regeling opmerken:*

1. dat de bevordering tot kapitein nu plaats heeft na ongeveer $17\frac{1}{2}$, tot majoor na gemiddeld 28 officiersdienstjaren;
2. dat de bevordering tot kapitein gedurende een lange reeks van jaren eerder slechter dan beter zal worden;
3. dat eerst in 1965 een constante toestand kan intreden, waarbij de bevordering tot kapitein na 15, tot majoor bij de infanterie na 28, bij de artillerie na 26 officiersdienstjaren zal plaats hebben;

4. dat de beroepsofficier gemiddeld 8 à 9 jaar in de hoofdofficiersrangen kan doorbrengen;
5. dat in geen geval in de oorlogsencadreering kan worden voorzien wat de hoofdofficiersplaatsen betreft tot 1944, wat de kapiteinsplaatsen aangaat tot 1934 en dat ook daarna vrijwel zonder twijfel niet de noodige geschikte hoofdofficieren kunnen worden verkregen.

GEBREKEN VAN HET TEGENWOORDIGE STELSEL.

Uit het bovenstaande springen de gebreken van het bestaande stelsel terstond in het oog.

De officier is te oud voor hij de hoofdofficiersrangen bereikt. Tot zijn 50e jaar dient hij in de subalterne rangen. De geestdrift voor het beroep mag wel zeer diep geworteld zijn om zich te kunnen handhaven bij den man, die in de subalterne rangen vergrijsd. Kapiteins, die naar de 50 loopen of dien leeftijd reeds hebben bereikt, zullen — op enkele uitzonderingen na — niet meer ten volle geschikt zijn voor den dienst te velde. Zij zullen bij opleiding en bij oefeningen niet meer kunnen geven, wat van een compagniescommandant moet worden verwacht.

Eenmaal in de hoofdofficiersrangen doorloopt de beroepsofficier deze — aannemende, dat hij niet in een dier rangen achterblijft — in een snel tempo.

Daardoor is er in de hoofdofficiersrangen, vooral in de hooge, weinig stabiliteit.

De invloed, die van de hooge officieren op den troep en op hunne ondergeschikte officieren kan uitgaan, is bijgevolg gering. De chef heeft nauwelijks tijd de officieren, die tot zijn onderdeel behooren, te leeren kennen.

De vooruitzichten van degenen, die vrij oud officier zijn geworden, zijn niet mooi. Velen kunnen den majoorrang niet bereiken in verband met de gestelde leeftijdsgrens.

In de oorlogsencadreering wordt niet voorzien.

Bij de infanterie is het totaal aantal benodigde officieren aanwezig, maar bij de cavalerie en vooral bij de artillerie zijn tekorten; deze zouden vrij spoedig kunnen

worden aangevuld. Maar daarmee is nog niet in de oorlogscadreering voorzien.

In de hoofdofficiers- en kapiteinsrangcn zijn en blijven tekorten.

Dit is een zeer ernstig nadeel van het tegenwoordige stelsel. Het heeft als gevolg, dat officieren, die daarvoor niet in de eerste plaats in aanmerking komen, voor oorlogsfuncties worden aangewezen; er ontstaan voortdurend wijzigingen in de bezetting der plaatsen; de reserveofficieren klagen er over, dat zij voor hoofdofficiers- en kapiteinsfuncties worden aangewezen, zonder dat zij de daarbij behoorende rangen verkrijgen; de ouderen vinden het onaangenaam, dat bij andere korpsen, dan waarbij zij zijn ingedeeld, jongeren voor een hoogere functie worden bestemd.

De verlofsofficieren worden te oud voor zij den hoofdofficiersrang bereiken. Indien zij de 24 officiersdienstjaren, welke de wet in de toekomst van hen zal vorderen, hebben volbracht, zullen zij er over het algemeen weinig voor gevoelen, nog ruim 4 jaren als kapitein vrijwillig te blijven. Zouden zij tegen het einde van hun verplichten diensttijd kunnen rekenen op een spoedige bevordering tot majoor dan zouden degenen, die weten daarvoor in aanmerking te komen, eerder geneigd zijn vrijwillig door te dienen. Hoe later de hoofdofficiersrang wordt bereikt, des te minder animo zal er voor zijn en des te slechter zal het gehalte zijn dergenen, die zich nog beschikbaar willen stellen.

Een ander gebrek van het tegenwoordige stelsel is, dat de *snelheid der bevordering bij de verschillende wapens soms zeer uiteenloopt*. Het is nog niet zoo lang geleden, dat officieren van dezelfde jaarklasse in den luitenantrang dienden bij de infanterie 12, bij de cavalerie 19, bij de artillerie 11½ en bij de genie 8 jaren.

Afgezien van het feit, dat een verblijf van 19 jaar in den luitenantrang veel te lang is, zouden de aangegeven verschillen op zich zelf nog niet van zooveel beteekenis zijn, indien de ongelijkheid later weer werd opgeheven en men den hoofdofficiersrang bij de verschillende wapens maar

ongeveer tegelijk bereikte. Dit toch is zeer gewenscht, omdat de hoofdofficieren, vooral de luitenant-kolonels en de kolonels, commando's bekleeden, waarbij samenwerking der wapens noodig is. Het is een bekend feit, dat vele menschen het minder aangenaam vinden onder de bevelen te staan van een eertijds jongeren collega, tenzij deze laatste in kennis en kunde uitmunt.

De ongelijkheid der bevordering maakt het bovendien mogelijk, dat verschillende officieren, die tot een wapen behoren, waarbij de bevordering langzaam geschiedt, niets of niet veel hebben aan de inspanning, die zij zich hebben getroost. Zij raken achter bij hun gelukkiger jaar-klassegenooten van andere wapens en komen voor de hoogste rangen niet in aanmerking. Het leger profiteert niet van de moeite, aan hunne vorming besteed; uitstekende krachten moeten het veld ruimen voor minder bekwamen, tenzij zij, onder gunstige omstandigheden dienend, door buitengewone bevordering den achterstand inhalen. Zij hebben hierop echter geen recht.

Bij het tegenwoordig stelsel worden *de zeer bekwamen niet voldoende naar voren gebracht*. Allen gaan tegelijk vooruit; zelfs de zeer middelmatigen brengen het tot luitenant-kolonel, zelfs tot kolonel. De drang om zich verder te bekwamen moet hieronder wel geducht lijden. De geringe toeloop tot de Hoogere Krijgsschool illustreert dit voldoende.

Gedurende de laatste jaren is eene aanzienlijke verbetering ingetreden. Men bevordert niet meer volgens de rij af, maar past de buitengewone bevordering bij keuze veelvuldiger toe om de zeer bekwamen naar voren te halen en dus in de hoge rangen betrekkelijk jonge krachten te krijgen. De kans bestaat echter, dat, bij verwisseling van hen, die over de toepassing der bevordering beslissen, eene andere gedragslijn wordt gevolgd.

Verschillende der aangegeven gebreken zijn van dien aard, dat het tegenwoordige stelsel van bevordering niet kan worden gehandhaafd.

Teneinde tot een verbeterd stelsel te komen is het in de eerste plaats noodig de oorzaken der bedoelde fouten op te sporen.

OORZAKEN DER GEBREKEN VAN HET STELSEL.

De *langzame promotie* wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit, dat de *verhouding* tusschen het *aantal plaatsen*, in de vredesorganisatie *voor de verschillende rangen* beschikbaar, *niet gunstig* is voor de bevordering. Deze verhouding is ongeveer:

	Hoofdofficieren	Kapiteins	Luitenants
bij de infanterie	2	5	9
bij de cavalerie	2	5½	15
bij de artillerie	2	4 ⁵ / ₇	8½
bij de genie	2	5½	7

In de tweede plaats wordt het ook aan de *minder goede krachten* zoo *gemakkelijk* gemaakt verschillende *hoofdofficiersrang*en te behalen, dat velen, die, indien zij de vrij groote zekerheid hadden te worden gepasseerd, den dienst zouden verlaten, nu rustig blijven doordienen en den weg voor de werkelijk bekwamen versperren.

Het onvoldoende naar voren komen van de zeer bekwamen wordt veroorzaakt door de vrees niet rechtvaardig te schijnen. Men is dikwijls *bang iemand vooruit te schuiven*, omdat men niet de kans wil loopen *anderen te grieven*. Darft men over dit bezwaar heenstappen, stuwt men personen, die boven hun collega's uitsteken, op, zooals de laatste jaren is geschied, dan moet men, indien er geen regels zijn gesteld, wel nu en dan, zij het ook onbewust, gerechtvaardigde aanspraken verwaarloozen.

De *ongelijkmatigheid der promotie* bij een wapen wordt veroorzaakt door het feit, dat de aanvulling *in den loop der jaren onvoldoende rekening hield met de eischen*, die eene *geregelde bevordering* stelt en, veelal noodgedwongen, geschiedde naar de behoefte van het oogenblik.

De sterkte der aanstellingen beroepsofficieren varieerde tusschen 1890 en 1920 bij de infanterie van 31 ('01) tot 70 ('07), bij de artillerie van 8 ('05) tot 31 ('09). In de jaren 1923, '24, '25 en '26 is het officierskorps slechts op zeer bescheiden schaal aangevuld (*zie de bijlagen 3 en 4*).

Een andere voorname oorzaak van het ongelijkmatig ver-

loop der promotie is gelegen in de *veranderingen*, die telkens in de *vredeorganisatie* worden gebracht.

Feitelijk ligt hier de hoofdoorzaak, want door de organisatiewijzigingen zag men zich gedwongen de jaarlijkse aanvulling naar omstandigheden uit te breiden of in te krimpen. Dat wijziging der organisatie van grooten invloed is op het verloop der bevordering spreekt vanzelf. Breidt men het aantal hoofdofficiersplaatsen uit, dan zal de promotie onmiddellijk vlugger gaan en ook vlugger blijven geschieden. Krimpt men het aantal hoofdofficiersplaatsen in, dan wordt de promotie blijvend slechter, tenzij men, door tevens de jaarlijkse aanvulling tot luitenant in te krimpen, de vertraagde promotie na vele jaren weer iets sneller doet gaan. Men krijgt dan echter niet het vereischte aantal luitenaantsplaatsen bezet. Vermindert men het aantal subalterne rangen en laat men de aanvulling onveranderd, dan zal de promotie niet sneller gaan; men krijgt dan een overcompleteet in de lagere rangen. Vermindert men het aantal subalterne rangen en tevens de jaarlijkse aanvulling, dan zal de verbetering der bevordering eerst na jaren intreden.

De *ongelijkheid* der bevordering bij de *verschillende wapens* wordt veroorzaakt door het bestaan van *ranglijsten voor elk dier wapens* afzonderlijk en in verband daarmee door de *verschillende verhoudingen der aantallen officieren van elken rang* en door het *verschil in verloop* bij die wapens.

Dat *niet in de oorlogscadreering* kan worden voorzien vindt zijn reden in het feit, dat er voor *beroeps- en voor verlofsofficieren* per wapen *één lijst* bestaat, dat de *bevordering is gericht op de behoeften* van de *vredeorganisatie* en dat voorloopig de *jaarklassen verlofsofficieren zeer klein* zijn, omdat zij bij eene geheel andere organisatie zijn gevormd. Over 8 jaren wordt, zooals uit de *bijlagen 2a en 2b* blijkt, de toestand voor de kapiteinsrang en beter; die voor de majoorsrang en, onder zeer gunstige, weinig waarschijnlijke, omstandigheden eerst over 20 jaar voldoende worden. Gedurende geruimen tijd zal men voor de kapiteinsrang een teveel krijgen. Eerst als de geregelde aanvulling,

die nu kon worden begonnen, voldoende is doorgewerkt, is in de oorlogsorganisatie op normale, bevredigende wijze voorzien.

De uiteenzetting van het tegenwoordige stelsel met zijn gebreken en de oorzaken van die gebreken toont duidelijk aan, dat het niet mag worden bestendigd. Verbetering is beslist noodig. Zoowel de belangen van het leger (voldoende encaadreering, niet te kort verblijf in de hoogere rangen, niet te oude officieren in de lagere rangen) als de belangen der officieren, die indirect ook weer legerbelangen zijn (goede geest) eischen dit.

DE IDEALE TOESTAND.

De ideale toestand zou een zoodanige zijn, waarbij men de bevordering geheel in de hand zou hebben en waarbij men aan alle eischen, die ten aanzien van de bevordering kunnen worden gesteld, zou kunnen voldoen.

Deze *eischen* omvatten de volgende punten:

1. De *kapiteinsrang* moet *na niet te langen tijd in den luitenantrang* te hebben doorgebracht, worden *bereikt*.

Een diensttijd van *14 à 15 jaar* als luitenant moet als een *maximum* worden beschouwd.

Men zou natuurlijk aan een nog korteren tijd de voorkeur geven, indien dan niet de verhouding tusschen het aantal luitenants en het aantal hoogere officieren zeer eigenaardig zou worden. Deze verhouding is nu voor de beroepsofficieren der infanterie 10 : 8. Indien eene geregelde aanvulling gedurende 36 jaar zou hebben plaats gehad, zou de verhouding zijn, indien 15, 14, 13, 12, 11 en 10 jaar in den luitenantrang werd doorgebracht respectievelijk $9 \frac{2}{3} : 8$, $8\frac{1}{2} : 8$, $7\frac{1}{2} : 8$, $6\frac{1}{2} : 8$, $5 \frac{5}{7} : 8$, $4 : 8$ (zie bijlage 8).

Bovendien zou een kort verblijf in den luitenantrang, indien men aanneemt, dat de reserveofficieren wat promotiekansen betreft niet te zeer mogen achter staan bij de beroepsofficieren, zeer oneconomisch zijn, daar men dan de luitenants, benoodigd voor de oorlogsencaadreering, zou

moeten betrekken uit een betrekkelijk gering aantal jaarklassen, zoodat de sterkte eener jaarklasse groot zou moeten zijn.

Neeft men aan, dat de beroepsofficier op gemiddeld 22 jarigen leeftijd luitenant wordt, dan kan hij op 36 à 37 jarigen leeftijd den kapiteinsrang hebben bereikt.

De verschillende schrijvers, die de laatste jaren over het bevorderingsvraagstuk hebben geschreven en de officierenverenigingen achten eveneens een diensttijd van 14 à 15 jaar als luitenant niet te lang.

2. *De majoorsrang moet worden bereikt op een leeftijd, dat het meerendeel der officieren voor den dienst als commandant eener compagnie minder bruikbaar wordt en dat er nog voldoende dienstjaren overblijven om in de hoofd-officiersrangen voldoende stabiliteit te verkrijgen.*

Daarbij komt, dat het zeer gewenscht is, dat de *verlofs-officier den hoofdofficiersrang kan behalen vóór of minstens ongeveer op den tijd, dat zijne verplichtingen ophouden.*

Dan toch zal de lust, om zich verder beschikbaar te stellen, grooter zijn dan wanneer hij nog jaren in den kapiteinsrang zou moeten doordienen.

Daar de verlofs-officier in de toekomst 24 dienstjaren heeft, is het gewenscht, dat de *beroepsofficier na ongeveer 23 dienstjaren majoor* wordt. Hij is dan gemiddeld 45 jaar.

3. *De majoorsrang moet bereikbaar zijn voor het overgroot deel der beroepsofficieren.*

De beroepsofficier moet voldoende vooruitzichten hebben; men kan hem in het algemeen niet op 45 jarigen leeftijd in den kapiteinsrang laten achterblijven. Zoowel in vredeftijd als in oorlogstijd gaat het werk van een majoor niet boven het wapen uit. Eerst de luitenant-kolonel moet doorkneed zijn in de tactiek der verbonden wapens.

Zelfs de middelmatige beroepsofficier zal, indien zijne voortgezette opleiding degelijk is geweest, voor de oorlogsfunctie van majoor zeker zoo bruikbaar zijn als vele verlofs-officieren, die men voor deze functie in aanmerking moet brengen.

4. *De bevordering moet in het algemeen hetzelfde tempo houden en voor de verschillende wapens niet te veel uiteen loopen.*

Het eerste is gewenscht om de redenen, hierboven uiteen gezet; de gelijkheid bij de wapens is bevorderlijk aan de opgewektheid in het officierskorps.

5. *Voor den rang van luitenant-kolonel moet een strenge selectie plaats hebben.*

De commandant van een regiment moet een man zijn van kennis en van karakter. Hij moet in vreedstijd leiding geven en zijne officieren tot een hoog peil opvoeren. Het regiment is, wat de commandant ervan maakt .

In oorlogstijd moet hij in nauw verband met de andere wapens werken. Hij past tactiek toe, in onze verhoudingen soms algemeene tactiek; het bataljonscommando eischt vrijwel uitsluitend toepassing van de techniek en van de tactiek van het wapen.

6. *Uitmuntende verlofsofficieren moeten, ook al zijn zij geen gewezen beroepsofficieren, voor den rang van luitenant-kolonel in aanmerking kunnen komen.*

Onder de verlofsofficieren zijn uitnemende krachten wat karakter en aanleg tot bevelvoeren betreft. Indien zij hun kennis voldoende hebben uitgebreid, moet men van hun bekwaamheden gebruik maken.

7. *Voor den rang van kolonel moeten uitsluitend officieren worden aangewezen, die daarvoor eene bijzondere opleiding hebben doorlopen en bovendien door hun karakter-eigenschappen er voor in aanmerking komen.*

Aan den commandant van eene oorlogsdivisie en van eene artilleriebrigade moet men hooge eischen stellen. Karakter alleen is niet voldoende. Een commandant mag niet geheel drijven op de kennis van zijn staf. Hij moet het geheel beheerschen en de verschillende vraagstukken, die zich voordoen, kunnen beoordeelen.

Ook bij de cavalerie is voor een kolonel (plaatsvervangend commandant der Lichte Brigade, commandant van het cavalerie-commando) hooger tactisch inzicht noodig.

Voor de genie, voor technische functies en voor sommige

dienstvakken zal men den genoemden eisch kunnen laten vervallen.

8. *De uitmuntende officieren moeten naar voren kunnen worden gebracht.* Zij moeten worden beloond voor hun werken en tijdig in de rangen van kolonel en generaal kunnen komen, opdat ook daar stabiliteit aanwezig zij.

Dit geldt niet alleen voor de tactische functies, maar eveneens voor die hoogere betrekkingen, die een buitengewone mate van technische kennis vorderen.

Ook de uitmuntende reserveofficieren moeten naar voren worden gehaald.

9. *In de oorlogsencadreering moet ten volle worden voorzien door het bezetten van alle plaatsen in de verschillende rangen.*

De noodzakelijkheid hiervan werd reeds eerder betoogd.

10. *Bij de bevordering der verlofsofficieren moet eene strenge selectie worden toegepast.*

Reeds voor den kapiteinsrang zullen er velen moeten worden uitgesloten. Men kan het wel en wee van een compagnie, eskadron of batterij niet toevertrouwen aan personen, die — geen vakman zijnde en dus militair-wetenschappelijk en practisch slechts matig onderlegd — dit niet vergoeden door karaktereigenschappen, van belang voor een aanvoerder.

11. *De bevordering der beroepsofficieren mag in geen geval langzamer gaan dan die der reserveofficieren,* wil men een goeden geest in het korps beroepsofficieren behouden. Omgekeerd behoeft men den eisch niet te stellen. De verlofsofficier kan er niets tegen hebben, dat de beroepsofficier, zijn meerdere in kennis en kunde, hem voorgaat, mits voor den goeden verlofsofficier behoorlijke vooruitzichten, wat de bevordering betreft, aanwezig zijn.

12. *Over die verlofsofficieren, welke boven de anderen uitmunten, moet men kunnen beschikken voor de hoofd-officiersrang.*

Men moet voorkomen, dat men noodgedwongen ook minder goede krachten moet bevorderen.

De vraag rijst of aan de gestelde eischen kan worden voldaan. Of dus een ideaal stelsel kan worden verkregen.

HET BEREIKBARE.

In de toekomst.

Het is mogelijk een stelsel op te bouwen, dat voldoet aan de gestelde eischen; het gemakkelijkst gaat dit, indien men de vredesorganisatie niet onaangetast behoeft te laten.

In de eerste plaats is het noodig om de jaarlijksche aanvulling der beroepsofficieren vast te stellen. Hiervoor moet worden uitgegaan van het benoodigde aantal beroepsofficieren.

Bij de infanterie is het totaal aantal officieren (die boven de formatie inbegrepen) op het oogenblik ± 690 , bij de artillerie ± 330 .

De verloopeijfers leeren, dat om 690 (330) officieren, over 36 jaren verdeeld, te verkrijgen de jaarlijksche aanvulling ± 27 ($13\frac{1}{2}$) moet zijn (zie bijlage 8). Men verkrijgt dan ± 674 (± 337) officieren.

Stelt men nu als eisch, dat de officier na 14 officiersdienstjaren kapitein en na 23 officiersdienstjaren majoor moet worden, dan moeten bij de infanterie de 674 officieren als volgt zijn verdeeld (zie bijlage 8): 347 luitenants, 171 kapiteins, 156 hoofdofficieren en moet bij de artillerie de verdeling zijn: 174 luitenants, 86 kapiteins, 77 hoofdofficieren.

Deze verdeling komt niet overeen met de tegenwoordige. *Men zou dus de aantallen plaatsen der verschillende rangen moeten veranderen.*

	Hoofdofficieren	Kapiteins	Luitenants
infanterie	± 66 bij	± 44 af	± 22 af
artillerie	± 35 bij	± 14 af	± 20 af

Kan men dit niet, dan moet eene andere oplossing worden gezocht.

Om de aangegeven verdeling te verkrijgen, zou men bij de infanterie 66 kapiteinsplaatsen in hoofdofficiersplaatsen en 22 luitenantsplaatsen in kapiteinsplaatsen moeten veranderen.

Er bestaan overwegende bezwaren tegen in den troep een majoor (kapitein) te belasten met werk, dat nu door een

kapitein (luitenant) wordt verricht. Men bereikt het doel, dat men van een snellere bevordering verwacht, niet, indien men den luitenant een ster bijgeeft, maar hem bij de opleiding zijn eenvoudige instructieve taak laat, indien men den kapitein een ander onderscheidingsteeken verschafft, maar hem de taak, om als leider van de instructie voor te gaan, doet behouden. Dan blijft de officier op den leeftijd, dien we voor een functie minder geschikt achten, toch met die functie belast. Dan gaan de majoor en de kapitein een stap naar beneden en verrichten zij werk, dat ook door een kapitein (luitenant) geschiedt. Of een ander kwaad openbaart zich: het aantal hoogere instructeurs en regelaars vermeerdert ten koste van de rechtstreeksche instructeurs der manschappen en van het kader.

Is de verhouding, die we nu in den troep tusschen de aantallen der verschillende soorten instructeurs en regelaars hebben, goed, dan mag daarin geen verandering worden gebracht, omdat de opleiding der militie, die toch reeds in zeer korten tijd moet plaats hebben, daarvan de groote nadeelige gevolgen zou ondervinden.

De vraag is, of buiten den directen troependienst functies kunnen worden gevonden, waaraan een hooger rang, dan er nu bij behoort, kan worden toegekend.

Bijlage 9 geeft aan, dat bij de infanterie aan 35, desnoods 45 betrekkingen, nu door een kapitein bekleed, de majoorrang kan worden verbonden. Van de plaatsen boven de sterkte zijn slechts enkele bruikbaar, omdat de leerlingen van de H. K. S. van zeer verschillende ancienniteit zijn en men de G. S. plaatsen niet alle door majoors kan doen vervullen, daar men dan geen officieren met minder dan 23 dienstjaren bij den G. S. zou kunnen indeelen. Aan betrekkingen met dubbelrang heeft men voor het beoogde doel niets; het gaat om vaste hoofd-officiersplaatsen. Misschien kan men totaal 50 nieuwe hoofdofficiersplaatsen vinden voor de behoefte van 66.

Men neemt, indien men het aantal hoofdofficiersplaatsen zoo aanzienlijk uitbreidt, een zeer groot bezwaar in den koop mede. Het is dan niet meer zoo goed mogelijk

voor verschillende betrekkingen de meest geschikt te kiezen. Men heeft de keus uit een kleiner aantal oudere officieren.

Hiertegenover staat, dat de officieren, die direct in den troep dienst doen, niet worden afgeroomd en dat de kapiteins en luitenanten gemiddeld jonger zijn. Twee groote voordeelen.

Het bij de infanterie veranderen van 22 luitenantplaatsen in kapiteinsrang zal geen moeilijkheden opleveren.

Bij de artillerie kan men een vrij groot aantal hoofdofficiersplaatsen winnen door als Brigade-adjudanten, op de verschillende bureau's (D. v. O., Chef G. S., D. A. M., C. Vg. H.), bij de Commissie van proefneming, als Commandant Artilleriepaardendepot, Commandant S. V. O. en voor enkele G. S. plaatsen majoors inplaats van kapiteins te nemen. Het aantal zal ongeveer 20 bedragen.

Het veranderen van 20 luitenantplaatsen in kapiteinsbetrekkingen zal wel uitvoerbaar zijn.

De voor- en nadeelen van deze opschuiving der functies bij de artillerie zijn vrijwel dezelfde als bij de infanterie.

Worden de bovenaangeduide veranderingen in de verdeling der rangen aangebracht, dan komen èn bij de infanterie èn bij de artillerie nog ± 15 hoofdofficiersplaatsen tekort.

Men is dus gedwongen om iets van de eischen te doen vallen en de bevordering tot majoor na ± 24 officiersdienstjaren te doen geschieden.

Men kan er dus in slagen, om zonder over te gaan tot invoering van eene vreemdsoortige organisatie, eene behoorlijke bevordering te verkrijgen.

Stelt men zijn eischen, wat betreft de snelheid der bevordering, minder hoog, dan leert een zeer eenvoudige berekening aan de hand van *bijlage 8* aan hoeveel functies een hooger rang moet worden toegekend.

Men kan ook op andere wijze een behoorlijke bevordering verkrijgen. Laat men het aantal hoofdofficiersplaatsen onveranderd en *vermindert men het aantal luitenantplaatsen*, dan zal de jaarlijkse aanvulling ook moeten vermin-

deren en zal men voor de hoofdofficiers- en voor de kapiteinsplaatsen over meer jaarklassen moeten beschikken.

Men kan dan instructieve betrekkingen, nu door luitenants vervuld, aan hogere onderofficieren geven, waardoor de bevordering van deze laatsten verbeterd, hetgeen zeer wenschelijk is.

Vervangt men b.v. bij de infanterie drie luitenants per regiment door onderofficieren, dan heeft men noodig:

± 90 hoofdofficieren, ± 215 Kapiteins en ± 320 luitenants, totaal ± 625 officieren.

De jaarl. aanvulling moet dan ± 25 zijn.

We krijgen dan (zooals *bijlage 8* leert):

623 officieren, een bevordering tot kapitein na 14 jaar en een bevordering tot hoofdofficier na $26\frac{1}{2}$ jaar.

Draagt men in dit systeem 36 functies, nu door kapiteins bekleed, aan majoors op, dan wordt de bevordering tot majoor na 24 jaar verkregen.

Dit systeem biedt veel aantrekkelijks. Vooral het feit, dat de onderofficieren betere vooruitzichten krijgen, is van veel belang.

Er bestaat nog eene oplossing.

Indien men de aantallen officieren handhaaft op ± 90 hoofdofficieren, 215 kapiteins, ± 390 luitenants, en indien men dan *telkens een zeker aantal luitenants* en eventueel een zeker aantal kapiteins den *actieven dienst* boven het gewoon verloop *doet verlaten*, verkrijgt men natuurlijk eveneens een betere bevordering.

Hierboven is aangegeven, dat een jaarlijkse aanvulling van 25 officieren een behoorlijke bevordering geeft, indien men het aantal majoorsplaatsen met 36 vermeerderd.

Men verkrijgt dan echter slechts 321 luitenants, dus voor de bestaande organisatie ongeveer 70 te kort.

Stelt men ieder jaar $25 + 14$ luitenants aan en laat men elk jaar 13 luitenants, die 5 jaar als zoodanig hebben gediend, den dienst verlaten, dan blijft het tempo der bevordering, alsof de jaarlijkse aanvulling 25 bedroeg.

Wil men het aantal hoofdofficiersplaatsen niet uitbreiden, toch de tegenwoordige aantallen hoofdofficieren, kapiteins,

en luitenants behouden en de bevordering tot kapitein (hoofdofficier) doen plaats hebben na 14 (24) dienstjaren als officier, dan moet men (*zie bijlage 8*) jaarlijks 31 officieren aanvullen en jaarlijks 7 à 10 kapiteins den dienst doen verlaten, boven het gewone verloop.

Dit laatste is practisch onuitvoerbaar. Men kan een officier, die 15 à 25 dienstjaren als officier heeft, niet meer dwingen in een andere betrekking over te gaan.

Jaarlijks een twaalfstal luitenants doen overgaan in eene burgerbetrekking zou wellicht nog wel mogelijk zijn bij een behoorlijk ingericht *capitulantenstelsel*. Het groote voordeel hiervan, dat men in de reserve over een groot aantal officieren, die 5 jaar actief hadden gediend, de beschikking kreeg, is wel wat waard.

Of een dergelijk capitulantenstelsel kan worden ingevoerd, is hier niet vast te stellen. De invoering is geheel afhankelijk van de medewerking der niet-militaire departementen.

Er zijn dus verschillende systemen om de bevordering het tempo te geven, dat men verlangt.

Vermindering van het aantal luitenants per regiment met drie is ongewenscht. Door detacheringen en om andere redenen zijn steeds luitenants aan den dienst onttrokken. Per opleidingsseenheid moest tocht minstens 1 luitenant aanwezig zijn; voor opleiding der specialisten en voor andere diensten moet men over 2 luitenants per regiment kunnen beschikken. Men zou het *aantal luitenants in den troep met 24 kunnen verminderen*, mits men evenveel hogere onderofficieren in de organisatie opnam.

Dan kan men (*zie bijlage 8*) jaarlijks aanvullen 27 officieren, waardoor bij 36 jaarklassen over 674 officieren wordt beschikt, dus ± 24 te weinig.

De eerste 14 jaarklassen geven dan 347 luitenants, de 15e t.m. 24e jaarklassen 187 kapiteins, de 25e t.m. 36e jaarklassen 140 hoofdofficieren.

Er moeten om tot deze verdeling der aantallen officiersplaatsen te komen 21 (50) functies, nu door een luitenant (kapitein) bekleed, voor den kapiteins (majoors)-rang worden aangewezen.

Kan men luitenants tijdelijk ter beschikking houden, hetzij door middel van een eenvoudig capitulantenstelsel, hetzij door goed bruikbare reserveofficieren eenige jaren onder de wapenen te doen blijven, dan kan men (zie bijlage 8), door *jaarlijks 25 officieren aan te vullen*, verkrijgen van de 25e t/m 36e jaarklassen 127 hoofdofficieren, van de 15e t/m 24e jaarklassen 175 kapiteins en van de jongste 14 jaarklassen 321 luitenants. Bij dit systeem moeten dus slechts ± 36 *nieuwe hoofdofficiersplaatsen* worden verkregen. Er moeten echter een *50-tal luitenants tijdelijk dienst doen*, aannemende dat het *aantal luitenants per regiment met 1 wordt verminderd*.

Bij een capitulantenstelsel zouden de tijdelijke luitenants kunnen worden verdeeld over een 5 tal jaren. Elk jaar zouden dus ± 35 luitenants moeten worden aangesteld en zouden ± 9 luitenants moeten overgaan in een burgerbetrekking.

Stelt men voor reserveofficieren de gelegenheid open eenigen tijd (b.v. 2 jaar) onder de wapens te blijven, dan zou men er ieder jaar 24 moeten indeelen.

Voornamelijk *met het oog op de vorming van goed onderlegde reserveofficieren en ook om het aantal hoofdofficiersplaatsen niet zoo buitengewoon te moeten uitbreiden*, wordt aan het *stelsel*, waarbij een *50-tal luitenants tijdelijk dienst doen* en waarbij *24 luitenants door hoogere onderofficieren worden vervangen*, de voorkeur gegeven. Of het practisch uitvoerbaar is, of men een beperkt capitulantenstelsel kan invoeren dan wel een voldoende aantal goed bruikbare reserveofficieren tot eene zeer tijdelijke vrijwillige verbintenis kan nopen, door hun voordeelen te bieden in den vorm van betere kansen bij het solliciteeren naar een rijksbetrekking, kan hier niet worden vastgesteld.

Reeds werd opgemerkt, dat bij deze vraagstukken alles afhangt van de medewerking, die de M. v. O. van zijn ambtsgenooten kan verkrijgen.

Welk der stelsels men ook kiest, bij elk ervan wordt aan de eischen van eene behoorlijke bevordering voldaan; de bevordering wordt uit haar zelf periodiek.

Het ligt voor de hand, dat het geheele stelsel waarde-loos wordt, zoodra men de organisatie, waarop het is gebaseerd, gaat veranderen. De maatregelen, die dan moeten worden genomen, zullen hieronder, bij de behandeling van den tegenwoordigen toestand, worden beschouwd.

Alvorens over te gaan tot de oorlogsencadreering, dus tot de bevordering der reserveofficieren, moet even worden stilgestaan bij enkele andere eischen, die aan een bevorderingsstelsel zijn gesteld.

In het aangegeven systeem kan *ieder beroepsofficier majoor* worden, wat het aantal plaatsen betreft. Worden kapiteins gepasseerd, dan verbetert daardoor de bevordering tot hoofdofficier eenigermate, die tot kapitein verandert niet, indien tenminste de gepasseerden in dienst blijven.

De *streng selectie*, die bij de bevordering tot *luitenant-kolonel* werd geëischt, kan in het stelsel worden toegepast. Met opzet zijn steeds de aantallen hoofdofficiersplaatsen gezamenlijk genomen. De gepasseerde majoors kunnen blijven doordienen. Indien de selectie tot luitenant-kolonel streng plaats heeft, zullen de meeste majoors, die worden gepasseerd, ook wel tot het einde van hun dienst-tijd blijven. Natuurlijk zijn wel nadeelen verbonden aan de omstandigheid, dat een aantal der aanwezige majoors, lang in dien rang hebben gediend. De ware ambitie zullen zij wel niet meer ontwikkelen. Het aantal van hen, die langer dan 6 jaar in den majoorsrang verblijven, is echter gering; zij kunnen worden aangewezen voor functies buiten den troep.

Om de bevorderingskansen in de hoofdofficiersrangten te bevoordeelen, moet worden nagegaan, hoe de verdeling der hoofdofficieren over deze plaatsen is. Normaal zijn er 8 kolonels, 27 luitenant-kolonels en 50 majoors.

Daarbij komen nog hoofdofficiersplaatsen van den Generalen Staf, welk aantal men voor de infanterie kan stellen op 1 kolonel, 3 luitenant-kolonels en 3 majoors. Bovendien mag men voor de infanterie op een vijftal generaalsplaatsen rekenen. Deze komen echter slechts voor

een klein deel in aanmerking, daar de generaals gedurende hun diensttijd als zoodanig veelal meer dan 36 dienstjaren bezitten.

In het stelsel, waarbij de aanvulling jaarlijks 27 bedraagt en waarbij 24 luitenants door hogere onder-officieren worden vervangen — welk stelsel verder als uitgangspunt zal worden genomen, omdat de invoering er van niet afhankelijk is van de twijfelachtige medewerking van niet-militaire autoriteiten — zijn benooodigd: 9 kolonels, 30 luitenant-kolonels en $53 + 50 = 103$ majoors, totaal ± 140 hoofdofficieren.

Bijlage 8 toont aan, dat dit aantal kan worden verkregen uit de 25e t/m 36e jaarklassen.

Neemt men nu aan, dat de helft van het aantal majoors geschikt is voor luitenant-kolonel (bij den overgang van kapitein tot majoor is de selectie niet streng geweest) en dat de gepasseerde majoors gedeeltelijk blijven doordienen (bij de verloopcijfers is reeds met het nemen van ontslag door gepasseerden rekening gehouden), dan leveren de genoemde jaarklassen 70 majoors, die geen luitenant-kolonel worden, waarvan er 32 reeds zijn gepasseerd en 33 majoors, die wel bevordering maken. Deze laatste zijn dan over 5 jaar verdeeld. De bevordering tot luitenant-kolonel geschiedt dus na 5 jaren dienst in den majoors-rang.

Nemen we aan, dat van de luitenant-kolonels de helft de H. K. S. met een behoorlijk resultaat hebben doorloopen, of bij uitzondering uitsluitend wegens uitstekende capaciteiten voor den rang van kolonel in aanmerking komen, dan zijn voor de 11 kolonelsplaatsen (den diensttijd, dien de 5 generaals vervullen vóór zij 36 dienstjaren tellen, op dien van 2 kolonels geschat) benooodigd officieren van de 32e t/m 36e jaarklassen.

De bevordering tot kolonel geschiedt dus na 2 jaren dienst als luitenant-kolonel.

De kolonels, die geen generaal worden, dienen 5 jaren in dien rang.

De jaarklassen worden dus na het 24e jaar verdeeld als aangegeven op *bijlage 10 I*.

Een officier, die alle hoofdofficiersrangen doorloopt, dient dus 5 jaren als majoor, 2 jaren als luitenant-kolonel en 5 jaren als kolonel of als kolonel en generaal.

De *stabiliteit in de hoofdofficiersrangen* is dus *wel verkregen*, behalve in den luitenant-kolonelsrang. Daar komen ieder jaar 7 officieren bij, waarvan er 4 doordienen en 3 na 2 jaar bevordering maken tot kolonel.

Het is gewenscht degenen, die later voor kolonel en eventueel voor generaal in aanmerking komen, tijdig naar voren te brengen. Zij moeten dan hun jaarklassegenooten voorbijgaan. Zij zullen den voorsprong moeten verkrijgen in den kapiteins- of in den majoorrang. Op deze zoogenaamde *voorbevordering* wordt teruggekomen. In het aangegeven stelsel is zij goed bruikbaar. Nemen we aan, dat $\frac{1}{4}$ der officieren, de H. K. S. met voldoende vrucht hebbende doorloopen of om andere redenen uitmuntende, een jaar voorsprong krijgen en dat de helft van deze officieren nog een jaar voorsprong bekommt, omdat uit hen de hoogste rangen moeten worden bezet, dan ontstaat het beeld, dat *bijlage 10 II* geeft. De eerste voorsprong is gemakshalve aan allen gegeven na 15, de 2e na 17 dienstjaren als officier.

De officieren met voorsprong dienen 3 jaar in den rang van luitenant-kolonel; die met 1 jaar voorsprong gaan na 31 dienstjaren, die met 2 jaar voorsprong na 30 dienstjaren over in den kolonelsrang. In den rang van luitenant-kolonel is meer stabiliteit verkregen.

De officieren met voorsprong moeten, wil er geen opstopping in den kolonelsrang komen, vóór hun 36e officiersdienstjaar generaal worden. In den rang van generaal zijn echter niet periodiek vacatures, zoodat er eene tijdelijke opstopping in den kolonelsrang zal kunnen ontstaan waardoor officieren met voorsprong iets langer in den luitenant-kolonelsrang moeten blijven. Het kleine aantal officieren met voorsprong, dat jaarlijks luitenant-kolonel wordt, zal echter geen opstopping van beteekenis geven. De bevordering tot luitenant-kolonel in het bedoelde geval te vertragen, is niet gewenscht, omdat dan, zoo er eensklaps schot kwam in de hoogste rangen, de tijd, dien de officieren met voorsprong

in den luitenant-kolonelsrang doorbrachten, al zeer kort zou zijn.

De aantallen officieren van Bijage 10 II zijn zeer gering. De werkelijkheid zal een ander beeld kunnen geven van de onderlinge verhoudingen. De beschouwingen over de bevorderingskansen in de hogere rangen dienen dan ook uitsluitend om duidelijk te maken, dat eene regeling mogelijk is. Dat men daarbij de gegevens moet nemen, die de toestand geeft, spreekt van zelf.

Teneinde voor den rang van kolonel te kunnen beschikken over een voldoende aantal personen, die de H. K. S. met een behoorlijk resultaat hebben doorlopen (zal men wellicht het aantal plaatsen aan de H. K. S. moeten uitbreiden.

Wat hierboven voor de infanterie is uitgewerkt, kan men ook voor de artillerie berekenen. Voor de wapens met kleine officierskorpsen zal eene berekening betrekkelijk weinig waarde hebben.

Het is mogelijk voor de infanterie en de artillerie ongeveer gelijke promotiekansen te verkrijgen. De promotiekansen der cavalerie zal men wellicht ook met die der andere wapens in overeenstemming kunnen brengen, indien de officiersencadreering bij dit wapen eenigermate soepel wordt gehouden, hetgeen mogelijk is nu bij de wielrijders cavalerieofficieren tijdelijk kunnen worden ingedeeld.

Voor de genie is de toestand minder eenvoudig. Er zijn echter geen bezwaren tegen, dat de promotie bij de genie in de lagere rangen vlugger gaat dan bij de andere wapens. Voor de hogere rangen is gelijke promotie zeer gewenscht. Door eene soepele organisatie (dubbelrangen) bij de genie kan men hieraan wel voldoen.

Voor de dienstvakken als intendance, geneeskundige dienst, militaire administratie kan men de bevordering vrijwel regelen zooals men wil, daar veelal tussehen functie en rang slechts een zeer los verband bestaat.

Het is zeer gewenscht, dat de officieren, die voor de hoogste functies in aanmerking komen, niet bij elkander ten achter geraken in verband met de mogelijkheid, dat de

promotiesnelheden bij de verschillende wapens niet geheel dezelfde zijn, hoezeer men ook tracht deze snelheden met elkander in overeenstemming te brengen. De bovenbedoelde officieren van een wapen, dat tijdelijk eene snellere promotie heeft, zullen dan officieren der zelfde categorie van andere wapens moeten opstuwen.

Mede in verband hiermede zal de *buitengewone bevordering bij keuze* moeten worden gehandhaafd. Op deze bevordering wordt teruggekomen.

Kiest men het stelsel, waarbij de jaarlijksche aanvulling 25 bedraagt en hetwelk, zooals werd aangegeven, kan worden gesplitst in een systeem, waarbij een aantal luitenants wordt vervangen door hogere onderofficieren en in een systeem, waarbij men bovendien een soort capitulantenstelsel invoert, dan kan men dit stelsel in den geest, hierboven aangegeven, opbouwen.

Er behooren bij dit stelsel minder hoofdofficieren, bij het eene systeem ± 127 , bij het andere ± 90 . Er zijn daarbij dus 14, respectievelijk 50 majoors minder dan bij het uitgewerkte stelsel. Bijgevolg zal de verdeling van het aantal jaren over de verschillende hoofdofficiersrangen een andere worden.

Voor de bevordering der beroepsofficieren is hierboven een stelsel uitgewerkt en zijn enkele andere systemen aangeduid. Bij deze stelsels werd de bevordering tot kapitein (majoor) verkregen na ± 14 (24) dienstjaren als officier.

Hierbij moet de *bevordering der verlofsofficieren* aansluiten. Deze moet bovendien zoodanig zijn, dat *in de oorlogsen cadreering wordt voorzien*; zij mag niet sneller gaan dan die der beroepsofficieren.

De *eenvoudige oplossing* is om, nadat eene promotie beroepsofficieren is bevorderd, uit de jaarklasse verlofsofficieren, die bij deze promotie aansluit, zooveel officieren te bevorderen als noodig zijn om, de oorlogsen cadreering aan te vullen. Dat is dus *de methode, die nu wordt toegepast*, doch in verband met de onvoldoende sterkte der jaarklassen verlofsofficieren nog niet in de oorlogsen cadreering kan voorzien, zooals reeds is aangetoond.

Berekend zou moeten worden, hoe groot de jaarlijkse aanvulling aan verlofsofficieren zou moeten zijn om de methode in een nieuw stelsel te kunnen behouden.

Eene poging om verloopeijfers voor de verlofsofficieren vast te stellen mislukte om reeds genoemde redenen. Ook voor de toekomst is betreffende het verloop niets met zekerheid te zeggen. Men weet niet hoeveel reserveofficieren zullen blijven doordienen na afloop van hun dienstdtijd.

Nemen we als uitgangspunt aan, dat alle verlofsofficieren tot hun 45e jaar beschikbaar blijven, dat hun verloop tot dien leeftijd gelijk is aan dat der beroepsofficieren en dat daarna zij, die hoofdofficier kunnen worden, blijven doordienen tot zij niet meer voor bevordering in aanmerking komen, dan zijn tenminste mogelijke factoren in rekening gebracht.

Volgens het stelsel, waarbij voor de infanterie jaarlijks 27 heroepsofficieren worden aangesteld, zijn bij dit wapen aanwezig aan beroepsofficieren:

140 hoofdofficieren, 187 kapiteins en 347 luitenants.

Totaal benodigd zijn voor de oorlogsorganisatie: 249 hoofdofficieren, 804 kapiteins en 3118 luitenants.

De verlofsofficieren moeten dus leveren: 109 hoofdofficieren, 617 kapiteins en 2771 luitenants.

Wil men de luitenants betrekken uit 14 jaarklassen en de kapiteins uit de 15 t/m 24e jaarklassen, dan zal men (zie *bijlage 8 en bijlage 11*) omdat men 617 kapiteins nodig heeft, jaarlijks $(617 : 187) \times 21 = 3,3 \times 21 = \pm 70$ luitenants moeten bevorderen tot kapitein. Deze 70 luitenants zijn door verloop overgebleven van $3,3 \times 27 = 89$ jong aangestelde luitenants. $3,3 \times 347 = 1145$ luitenants leveren dus de 617 kapiteins.

Er zijn nodig 2771 luitenants. De andere 1626 worden verkregen uit 24 jaarklassen. De jaarlijkse aanvulling hiervoor is (zie *bijlage 8*) $(1626 : (347 + 187)) \times 27 = 82$.

Volgens deze berekening moeten dus jaarlijks worden aangevuld $89 + 82 = 171$ reserveluitenants. Na 14 jaar wordt ongeveer de helft kapitein, de andere helft dient door als luitenant.

Indien het verloop goed is aangenomen en indien men de bevordering tot kapitein na 14 jaar wil doen plaats hebben, dan *moet* men, bij de aangegeven jaarlijksche aanvulling, de helft der beschikbare luitenants kapitein maken.

Hoe sterker men de jaarlijksche aanvulling maakt, des te kleiner is het percentage der luitenants, dat men tot kapitein kan bevorderen.

De 109 benooidigde verlofshoofdofficieren zijn als volgt verdeeld:

74 majoors, 29 luitenant-kolonels, 6 kolonels.

De kolonels zullen allen, de luitenant-kolonels meerendeels en de majoors gedeeltelijk moeten worden geleverd door gewezen beroepsofficieren, die volgens de pensioenwet reserveplichtig zijn of die zich verder beschikbaar hebben gesteld.

Op het oogenblik zijn de aantallen dezer categorieën (zie *bijlage 6*) 39 majoors, 18 luitenant-kolonels, 9 kolonels. Deze aantallen zullen in de toekomst wellicht telkens veranderen; zij kunnen echter eenig houvast geven.

Nemen we aan, dat de reserveofficiëren, niet afkomstig uit het korps beroepsofficieren, moeten leveren:

35 majoors en 10 luitenant-kolonels en dat de majoors moeten worden verkregen uit de 25e t/m 29e jaarklassen, dan toonen de *bijlagen 8 en 11*, dat dus ieder jaar $(35 : 71) \times 15 = \pm 8$ reservekapiteins majoor moeten worden, dat is dus $\pm \frac{1}{7}$ van het aantal reserve-kapiteins, die in hun 24e officiersdienstjaar zijn.

Wil men de reservemajoors langer houden dan 5 jaar, dan kan de selectie strenger zijn en desnoods $\frac{1}{10}$ tot $\frac{1}{12}$ van het aantal kapiteins, dat is dus $\frac{1}{20}$ tot $\frac{1}{24}$ van het aantal officieren eener jaarklasse bedragen.

De luitenant-kolonels zal men langer dan 3 jaar moeten trachten vast te houden, omdat men anders jaarlijks te veel majoors tot luitenant-kolonel zou moeten bevorderen, hetgeen wel niet mogelijk zal zijn.

De luitenant-kolonels zouden zich voor 4 à 5 jaar moeten verbinden.

Bijlage 11 geeft aan, dat men dan het vereischte aantal kan verkrijgen.

De beste oplossing is, om de dienstplichtige officieren, die voor bevordering tot majoor in aanmerking komen, te bewegen zich voor 5 jaar beschikbaar te stellen. Degenen, die voor luitenant-kolonel in aanmerking komen, zouden zich weer voor 5 jaar moeten verbinden. Zoolang de diensttijd der dienstplichtige officieren 30 jaar bedraagt, is voor officieren van deze categorie de eerste vrijwillige verbintenis niet noodig. De voorwaarden, waaronder degenen, die zich vrijwillig verbinden om na het eindigen van hun diensttijd beschikbaar te blijven, dienen, moeten voldoende aantrekkelijk zijn om de besten tot blijven te bewegen.

Door *uitmuntende reserveofficieren naar voren te brengen* in den geest, zooals dit voor de beroepsofficieren is aangegeven, zal men sommige van hen. vóór hun 25e dienstjaar als officier in den hoofdofficiersrang kunnen brengen. Dit geldt voor de dienstplichtige officieren, maar ook voor gewezen beroepsofficieren, vooral voorzoover deze laatsten waarschijnlijk voor reservokolonel in aanmerking zullen komen.

Deze gewezen beroepsofficieren hebben, indien zij gedurende hun diensttijd als beroepsofficier de H. K. S. met voldoende succes hebben gevolgd, den voorsprong reeds verkregen.

De reserveofficieren, die, zonder de H.K.S. te hebben gevolgd, uitmuntten, moeten, indien zij zich aan eene hoogere militaire vorming onderwerpen, voor voorbe-
vordering in aanmerking worden gebracht.

Het is zeer gewenscht, dat de beroepsofficieren, die bij de reserve overgaan, zoodanig in den ranglijst worden geplaatst, dat zij, onmiddellijk nadat de promotie beroepsofficieren, waartoe zij behoorden, is bevorderd, aan de beurt komen om, voorzoover zij geschikt zijn beoordeeld, te worden bevorderd. De toestand, die nu bestaat, dat zeer goede gewezen beroepsofficieren jaren achterraken bij hun gewezen promotiegenooten, omdat zij geen promotie mogen maken voor de beroepsofficieren, die tegelijk met hen de laatste bevordering hebben meegemaakt, zijn bevorderd, leidt tot eigenaardige gevallen.

De bevordering der verlofsofficieren kan dus zoodanig aan die der beroepsofficieren worden verbonden, dat zij voldoende snel plaats heeft en dat in de oorlogscadreeing kan worden voorzien.

De verstrekte cijfers en berekeningen — het zij hier nogmaals vermeld — hebben slechts betrekkelijke waarde, omdat geen gegevens betreffende het verloop der reserveofficieren aanwezig zijn.

Bij bovenstaande beschouwingen is niet gerekend op de reserveplichtige gewezen beroepsofficieren, beneden den rang van majoor. Hun aantal bedraagt nu (*zie bijlage 6*) ± 100 .

Een jaarlijksche aanvulling van 171 reserveofficieren zou voldoende zijn, indien alle bovengenoemde omstandigheden aanwezig waren, hetgeen echter niet het geval zal zijn. Zoolang men niet over voldoende gegevens beschikt, moet men jaarlijks meer reserveofficieren aanvullen, vooral omdat men er rekening mede moet houden, dat zeer vele reserveofficieren feitelijk geen verplichtingen meer hebben en dus ieder oogenblik ontslag kunnen vragen.

Bij een grootere aanvulling krijgt men in de toekomst zeker en in de eerstvolgende jaren vermoedelijk meer luitnants, dan boven, als noodig voor de oorlogsorganisatie, werden aangegeven, maar dat is geen bezwaar.

Het aangegeven aantal (3118) is maar juist voldoende voor de enge oorlogsorganisatie; waarbij met een mobilisatie verloop is rekening gehouden.

De commissie Wittert stelt het aantal benoodigde verlofsofficieren aanzienlijk hooger dan 3118. De aantallen, door de commissie genoemd, mogen buitengewoon hoog zijn, bestudeering van de motieven, die haar tot deze hooge aantallen bracht, toont toch wel aan, dat met het organieke getal niet zal kunnen worden volstaan, ook al rekent men er op, dat bij mobilisatie zeer vele gewezen reserveofficieren en gewezen officieren van het N. I. Leger zich ter beschikking zullen stellen.

Het D. v. O. wil dan ook jaarlijks ten behoeve van de infanterie ± 380 verlofsofficieren aanstellen, waaronder

er echter \pm 40 voor de militaire administratie en den gasdienst zijn bestemd.

Voor de berekening ten behoeve van het stelsel moest wel worden uitgegaan van de officieele oorlogsterkte.

Stelt men voorloopig een vrij groot aantal dienstplichtige officieren aan, dan mag men wel bedenken, dat men later met de aanvulling niet mag dalen beneden het aantal benoodigd voor eene geregelde bevordering. Het overoornoot mag niet worden weggewerkt door eenige jaren de aanvulling aanzienlijk te doen dalen beneden het hierboven aangegeven getal.

Men kan de *bevordering der verlofsofficieren ook los van die der beroepsofficieren* doen plaats hebben, mits die der laatsten niet langzamer gaat dan die der eersten.

Bij dit systeem is het gewenscht de reserveofficieren, gewezen beroepsofficieren, wat de bevordering betreft, terstond te doen volgen op de beroepsofficieren van dezelfde jaarklasse.

De bevordering der verlofsofficieren kan dan, omdat de aantallen officieren, in de verschillende rangen benoodigd, dezelfde zijn, als hierboven werd aangegeven, overeenkomstig die van *bijlage 11* zijn. Nu echter behoort men niet steeds de selectie te doen afhangen van het feit, dat jaarlijks van iedere jaarklasse een bepaald aantal officieren moet worden bevorderd. Men kan de bevordering meer soepel toepassen. Indien de vredesorganisatie van het korps beroepsofficieren zoodanig zou worden gewijzigd, dat hun bevordering er door werd begunstigd of indien door toevallige omstandigheden een of meerdere jaarklassen beroepsofficieren zeer in sterkte zouden zijn verminderd, zoodat hun promotie tijdelijk zou worden versneld, zou men niet gedwongen zijn uit sommige jaarklassen verlofsofficieren slechts enkelen voor bevordering in aanmerking te brengen. Ook kan men, indien eenige jaarklassen verlofsofficieren een gering verloop hebben gehad, de bevordering der verlofsofficieren tijdelijk iets vertragen.

Behoefde men niet aan den eisch vast te houden, dat

de beroepsofficier geen langzamer promotie mag maken dan de verlofsofficier, dan was de gescheiden bevordering verre te verkiezen boven de gemeenschappelijke. Bij wijziging der vredes- of der oorlogsorganisatie kon men dan ook gemakkelijker tot een normalen toestand komen. De genoemde eisch maakt dit echter onmogelijk. Indien door een tijdelijk groot verloop der verlofsofficieren hun promotie zich zou versnellen, zouden de beroepsofficieren achterblijven of men zou tijdelijk van de vredesorganisatie moeten afwijken, hetgeen, daar men toch reeds om een behoorlijk bevorderingsstelsel te verkrijgen het aantal hoofdofficiersplaatsen zal moeten hebben uitgebreid, niet toelaatbaar is.

Eene oplossing zou zijn, de bevordering der verlofsofficieren in normale omstandigheden, zooveel minder snel dan die der beroepsofficieren te maken, dat eene behoorlijke speling bij de bevordering van den verlofsofficier mogelijk is. Deze oplossing is echter niet te aanvaarden, omdat dan niet wordt voldaan aan de vroeger genoemde hoofdeischen van een bevorderingsstelsel, wat betreft het maximum aantal jaren, na hetwelk bevordering moet plaats hebben.

Eene andere oplossing zou zijn om, indien de bevordering der verlofsofficieren dreigde die der beroepsofficieren voorbij te gaan, de eerst genoemde tijdelijk stop te zetten. Niet alle rangen der oorlogsenadreering zouden dan worden bezet, ofschoon het totaal aantal benodigde officieren wel aanwezig zou zijn. Daar deze toestand waarschijnlijk zeer tijdelijk zou zijn en men door de selectie eenigszins te wijzigen correctief kan ingrijpen, zou deze oplossing desnoods te aanvaarden zijn.

Nog een ander systeem is, de *promotiesnelheid te doen aangeven door die der verlofsofficieren* en die der beroepsofficieren ervan afhankelijk te maken, het zoogenaamde *opduwen* door de verlofsofficieren. Hierbij kan men natuurlijk steeds in de oorlogsenadreering voorzien en kan men de selectie bij de verlofsofficieren regelen, zooals men wil. Daar echter hierbij een ongelijkmatige bevordering kan

plaats hebben en de vredesorganisatie dus een steeds wisselend beeld zal vertoonen, moet deze methode worden verworpen.

De voorkeur dient te worden gegeven aan een stelsel, waarbij de bevordering der verlofsofficieren in den regel die der beroepsofficieren volgt om, zooda de bevordering der beroepsofficieren aanmerkelijk sneller gaat dan in normale tijden, deze los te laten.

Doordat de samenstelling van de ranglijst der verlofsofficieren doelbewust heeft plaats gehad, en men de selectie als corrigeerend middel heeft, zal men de bevordering der verlofsofficieren ongeveer volgens de snelheidseischen kunnen doen geschieden.

Periodieke bevordering behoort niet bij het aangegeven stelsel. Door regeling der aanvulling en eenigszins door selectie moet men eene bevordering verkrijgen, die vrijwel regelmatig is en de officieren steeds ongeveer in dezelfde periodes in bepaalde rangen brengt. De zuiver periodieke bevordering is dus niet noodig en niet gewenscht. Op deze bevordering wordt teruggekomen.

Zoo is dus een stelsel voor de infanterie aangegeven. Voor de andere wapens is dit stelsel, mutatis mutandis, bruikbaar. De plaatsruimte laat niet toe, de wijzigingen uit te werken.

Zulk een stelsel zal eerst na jaren zijn doorgevoerd. Voorloopig hebben we te maken met den verwarden toestand, die is ontstaan door de oorzaken, reeds eerder genoemd.

Het bereikbare in den overgangstoestand.

Bijlage 2 a geeft, zooals reeds werd vermeld, een beeld van den bestaanden toestand. Wat de bevordering der beroepsofficieren betreft is aangetoond, dat dit beeld niet opwekkend is.

Wat de verlofsofficieren aangaat, zij kunnen bij het bestaande stelsel voorloopig niet in de vereischte oorlogsenactivering voorzien. De onderstreepte cijfers van *bijlage 2 a* geven aan de beschikbare verlofsofficieren, indien hun verloop gelijk is aan dat der beroepsofficieren en indien allen tot hun 36e officiers dienstjaar beschikbaar blijven.

Kon men op deze aantallen rekenen — wat natuurlijk niet het geval is — dan zou het tot 1944 duren voor men voldoende hoofdofficieren had en tot 1934 voor het benodigde aantal kapiteins aanwezig was.

Neemt men aan, dat de helft van het aantal verlofsluitnants geschikt is voor kapitein en $\frac{1}{7}$ der verlofskapiteins voor majoor, dan is nog niet te overzien, wanneer de hoofd-officiersfuncties der oorlogsorganisatie zullen zijn aangevuld; zelfs al kon men de helft der reserve-kapiteins tot majoor bevorderen, dan zou het nog tot 1946 duren voor alle hoofd-officiersranggen konden worden bezet.

Ook bij de artillerie kan, zooals uit *bijlage 2b* aan de hand van *bijlage 6* blijkt, bij het bestaande stelsel voorloopig niet in de oorlogsbehoeften worden voorzien.

Er is voor de jaren, die nog voorbijgaan tot een nieuw stelsel met geregelde aanvulling is ingevoerd, eene regeling noodig, want met den bestaanden toestand kan geen genoegen worden genomen.

Zulk een nieuw stelsel is eerst 36 jaar na de invoering er van geheel in werking; echter zal het geleidelijk zijn invloed doen gelden. Hebben er intusschen veranderingen plaats in de vredes- en (of) in de oorlogsorganisatie, dan wordt de toestand weer geheel verward.

Het komt er nu op aan voor dergelijke verwarde toestanden eene oplossing te vinden, vooral omdat deze nu reeds terstond moet worden toegepast.

Op welke wijze kan nu zooveel mogelijk worden voldaan aan de twee hoofdeischen, snellere promotie en voorziening in de oorlogseneadreering?

Voor de *snelheid der promotie* zullen we, om geen over-dreven *eischen* gedurende den overgangstoestand te stellen, rekenen op bevordering *tot kapitein (majoor) na 15 (25) officiers-dienstjaren*.

Om de bevordering te doen plaats hebben volgens deze snelheidseischen, kan men eene periodieke bevordering invoeren.

Om aan de eischen der oorlogsorganisatie te voldoen, kan men de verlofs-officieren, de beroepsofficieren doen opduwen.

Deze methoden leiden beslist elk tot het aangegeven doel; zij sluiten echter ieder voor zich de bereiking van het andere doel uit.

De bovenbedoelde *periodieke bevordering* (zie bijlage 12) geeft, indien men geen kapiteins voor majoor passeert, een totaal aantal beroepskapiteins, dat nu ongeveer 125 zou bedragen en zou klimmen tot ± 180 , dat is dus van 40—90 meer dan er volgens de bestaande vredesorganisatie noodig zijn.

Het aantal kapiteins stijgt met ± 40 ; het aantal luitenanten blijft reeds terstond beneden het benodigde, daalt tot ± 120 er beneden en stijgt dan weer geleidelijk.

Reeds om deze redenen is de periodieke bevordering beslist te verwerpen.

We hebben reeds gezien, dat het niet gemakkelijk zal zijn een 50-tal betrekkingen, nu door kapiteins vervuld, aan hoofdofficieren toe te wijzen. Zou men op een gegeven oogenblik 90 kapiteinsplaatsen in hoofdofficiersplaatsen moeten hebben gewijzigd en 120 luitenaantsplaatsen in kapiteinsplaatsen, dan verkreeg men wel een zeer eigenaardige vredes-eneadreeving.

Daar dezelfde functies zouden moeten worden vervuld, die nu aanwezig zijn, zou het eenige voordeel, dat werd verkregen, bestaan uit eene wijziging in de distinctieven. De verjonging van het officierskorps ten behoeve van de oorlogseneadreeving zou worden bereikt, maar ten koste van het aanzien der rangen. De verjonging ten behoeve van de vredesorganisatie zou niet zijn verkregen: men kreeg een hooger rang, maar geen andere betrekking. De dienstverhouding moet er onder lijden, indien als regel meerdere en ondergeschikte denzelfden rang bekleeden.

Het voordeel, dat de periodieke bevordering den beroeps-militair brengt, is denkbeeldig. De nadecten dezzer bevordering zijn voor de vredesorganisatie groot. Kou men nu nog maar door deze soort van bevordering in de oorlogseneadreeving voorzien, dan werd tenminste een groot voordeel verkregen.

Maar dat is niet het geval.

De bevordering der verlofsofficieren, periodiek wordend, zou — *bijlage 11* geeft het can — voorloopig niet voorzien in de behoeften der oorlogsorganisatie aan hoofdofficieren, indien men tenminste voldoende strenge eischen stelt.

Wel zou men betrekkelijk spoedig over een voldoende aantal kapiteins kunnen beschikken, vooral bij de bestaande regeling, waarbij een groot deel der verlofsofficieren tot hun 30e officiersdienstjaar dienstplichtig blijven en waarbij dus de gepasseerde kapiteins nog 5 jaar moeten dienen. Men zal voor de bevordering tot kapitein al spoedig eene strengere selectie moeten toepassen, dan waarvan hierboven is uitgegaan.

Het aantal hoofdofficieren verkrijgt men echter voorloopig niet.

Zonder eene jarenlang werkende geregelde aanvulling kan men geen periodieke bevordering toepassen.

Het zoogenaamde *opduwen door de reservofficieren* geeft het volgende resultaat.

Er is op het oogenblik bij de infanterie een tekort van 110 hoofdofficieren en 322 kapiteins. Vulde men nu het aantal hoofdofficiersplaatsen aan, dan zou men (zie *bijlage 6*), aannemende, dat van de jaarklasse 1897, '98, '99 en 1900, die voor een groot gedeelte uit gewezen beroepsofficieren bestaan, de helft en van de volgende jaarklassen, die bestaan uit kapiteins, welke gedurende de mobilisatiejaren als zoodanig hebben dienst gedaan, $\frac{1}{4}$ als geschikt voor reserve-majoor kan worden beshouwd en dat van de beroepsofficieren geen enkele wordt gepasseerd, moeten bevorderen:

	Verlofskapiteins:	Beroepskapiteins:
1897	6	—
1898	4	—
1899	6	9
1900	9	11
1901	3	8
1902	4	23
1903	5	19

107 kapiteins.

Met andere woorden men zou de bevordering tot majoor op 23 jaar brengen, maar men zou 70 beroepskapiteinsplaatsen door majoors moeten doen bezetten.

Er zouden dan $322 + 107 = 429$ kapiteinsplaatsen moeten worden bezet. Zoodra de dienstdtijd der dienstplichtige officieren op 24 jaar zou worden gebracht, zou dit aantal terstond stijgen, omdat de gepasseerde verlofskapiteins zouden heengaan en hun plaatsen zouden moeten worden aangevuld.

Aannemende dat de helft der verlofsluitenants voor kapitein in aanmerking komt, zou men moeten bevorderen

	Verlofsluitenants:	Beroepsluitenants:
1909	13	12 (deze jaarklasse is
1910	15	25 reeds gedeeltelijk
1911	27	31 kapitein.)
1912	37	24
1913	52	30
1914	80	23
1915	87	31
(gedeeltelijk)		<hr/>

De bevordering tot kapitein zou dus na 11 jaar geschieden. Er zouden 176 beroepsluitenants kapitein moeten worden. Er komen dus boven de vredesorganisatie 70 majoors en 106 kapiteins.

In plaats van een vredesorganisatie van ± 90 hoofdofficieren, 215 kapiteins en 390 luitenants zou men krijgen:

160 hoofdofficieren, 316 kapiteins en 204 luitenants. Deze cijfers spreken voor zichzelf.

Gelcidelijk, naarmate grootere jaarklassen verlofsofficieren aan de beurt zouden komen, zou de promotie trager worden.

Paste men dezelfde selectie toe, dan zou de snelheid der promotie zeer beneden de gestelde eischen moeten blijven. Dus zou men, om een bepaalde minimum snelheid te verkrijgen, de strengheid der selectie voortdurend moeten wijzigen. Bij een dienstdtijd van 24 jaar der dienstplichtige officieren zouden de jaarklassen, aan het einde van dien

diensttijd gekomen, voor den kapiteinsrang geheel afvallen, daar de gepasseerden zonder twijfel zouden heengaan. De aanvulling tot kapitein met minder sterke jaarklassen zou dan weer vele beroepsluitenants kapitein maken en de vredesorganisatie, die tijdelijk weer tot rust kon zijn gekomen, opnieuw geheel verstoren.

Bij het opduwsysteem mag men geen eischen betreffende de samenstelling der vredesorganisatie doen gelden en hier-tegen moet ernstig bezwaar worden gemaakt, zooals bij de periodieke bevordering bleek.

Een *capitulantenstelsel* kan ook niet helpen. Zulk een stelsel is — het werd reeds aangetoond — buitengewoon geschikt om een voor de bevordering betere verhouding te verkrijgen tusschen de aantallen officieren in de subalterne en in de hoofdofficiersrangen. Het doet echter eerst na jaren zijn invloed gelden, namelijk dan, wanneer de jaarklassen beroepsluitenants, waarvan een deel is afgevallen, voor kapitein aan de beurt komen.

Kon men jonge kapiteins doen overgaan in burgerbetrekkingen, dan werd daardoor de promotie tot hoofdofficier na eenigen tijd versneld, omdat er dan per jaarklasse minder kapiteins voor den drempel van den majoorrang zouden komen te staan. Ook de promotie tot kapitein zou worden bevorderd.

Het doen overgaan van oudere luitenants naar burgerbetrekkingen zou eveneens spoedig de promotie tot kapitein versnellen en na ongeveer 10 jaar een gunstigen invloed uitoefenen op de promotie tot hoofdofficier.

Een *capitulantenstelsel* kan men dezen overgang echter niet noemen. Bij zulk een stelsel moeten de officieren zijn aangenomen onder de voorwaarden ervan.

In bedoelden overgang wordt een uitstekend middel gevonden om de trage promotie, die bovendien een beletsel is voor de aanvulling der oorlogsorganisatie, te versnellen.

Het bevorderen van het verlaten van den actieven dienst door kapiteins en oudere luitenants is zeer gewenscht.

Een bezwaar van dit middel schijnt te zijn het ontstaan van een tekort in den luitenantsrang, welk tekort niet wordt

gedekt door eene uitbreiding van het aantal hoofdofficieren en kapiteins en hetwelk niet mag worden aangevuld door tijdelijk jaarlijks meer jonge luitenants aan te stellen, omdat daardoor een nieuw in te voeren stelsel, dat op eene bepaalde aanvulling moet berusten, zou worden bedorven.

Men zou dus de tekorten in den beroepsluitenantsrang op een andere wijze moeten aanvullen. Hen te laten bestaan is ontoelaatbaar. De vredesencadreering mag geen vermindering ondergaan, daar de feitelijke opleiding geheel in handen moet blijven van het beroepspersoneel en het verlofskader voorloopig bij mobilisatie den steun en den raad van beroepspersoneel hard noodig zal hebben.

De tekorten zouden kunnen worden aangevuld door middel van capitulanten of door middel van verlofsluitenants, die men bewcegt, eenige jaren vrijwillig onder de wapenen te blijven.

Ook kan men de tekorten aanvullen met hoogere onderofficieren, waardoor de onderofficieren betere vooruitzichten verkrijgen. De vermindering van het aantal luitenants zou dan kunnen worden voortgezet tot het aantal werd verkregen, dat bij het stelsel van de toekomst behoort.

De maatregel in dus voor den overgangstoestand zeer geschikt.

De overbrenging van kapiteins en oudere luitenants naar burgerbetrekkingen boven het gewone verloop kan tot een aantal van 24 geschieden. De bevordering zal zich, indien dit aantal geleidelijk wordt bereikt, versnellen en voor den kapiteinsrang vrijwel terstond, voor den hoofdofficiersrang later ± 1 jaar winst geven.

Eene vermeerdering van het aantal hoofdofficiersplaatsen geeft terstond een versnelling van de bevordering. Hierboven werd reeds uiteengezet, dat er ernstige bezwaren zijn verbonden aan het willekeurig uitbreiden van het aantal hoofdofficiersplaatsen. Daarnaast werd becijferd, dat er geen groote bezwaren tegen bestaan om het aantal hoofdofficiersplaatsen eenigermate te vergrooten; in het aangegeven nieuwe stelsel moet men daartoe eveneens overgaan.

Een uitbreiding van het aantal hoofdofficiersplaatsen

met ± 35 en het daarbij inkrimpen van het aantal kapiteinsplaatsen met ± 20 en dat der luitenantsplaatsen met ± 15 , waarbij dus een 15-tal functies, die nu door luitenants worden vervuld, aan kapiteins worden toegevoegd, geeft den toestand op *bijlage 13* aangeduid, waarbij is uitgegaan van een geregelde aanvulling van ± 27 , welke bij het vroeger behandelde stelsel behoort.

We zien dan de bevordering tot hoofdofficier aanvankelijk na 25 jaar plaats hebben: zij stijgt dan langzaam tot 28 om daarna weer te dalen. Na 1949 wordt de promotie zeer gunstig om later, bij voldoende doorvoering van het nieuwe stelsel, geregeld te zijn.

De promotie tot kapitein, aanvankelijk na 17 jaar, stijgt eenigszins, daalt daarna aanzienlijk en komt tenslotte volgens het nieuwe stelsel tot rust.

Breidt men het aantal hoofdofficiersplaatsen met 35 uit en doet men bovendien een aantal kapiteins en oudere luitenants den actieven dienst verlaten, dan wordt de promotie tot kapitein terstond na $\pm 15\frac{1}{2}$ jaar en zal de promotie tot hoofdofficier aanvankelijk zeer gunstig worden en in geen geval later dan na $26\frac{1}{2}$ jaar geschieden.

Er is dan al eene aanzienlijke verbetering der promotie tot stand gekomen.

Het aantal luitenants is volgens *bijlage 13* te hoog. Door de bedoelde dienstverlating zal het geleidelijk op de vereischte sterkte komen, om dan te dalen beneden het aangegeven aantal. Men kan, zooals werd aangegeven, het aantal luitenants, dat minder zou worden verkregen, omdat een aantal officieren den dienst boven het gewone verloop zou verlaten, vervangen door hoogere onderofficieren.

Er komt dan echter toch op den duur een tekort, dat evenwel slechts zeer tijdelijk is, omdat telkens grootere jaar-klassen voor den kapiteinsrang beschikbaar komen dan dien rang verlaten. Geleidelijk komt de promotie in evenwicht bij het doorvoeren van het nieuw opgezet stelsel.

Het tijdelijk tekort kan men aanvullen door gedurende eenige jaren aan dienstplichtige officieren, de gelegenheid te geven vrijwillig te blijven doordienen.

De geheele ontwikkeling in den overgangstoestand is gunstig om te komen tot het nieuwe stelsel.

Kan men geen officieren boven het gewone verloop in burgerbetrekkingen doen overgaan, dan zal men het aantal hoofdofficiersplaatsen nog eenigszins moeten uitbreiden. Dit kan nog met een 15-tal geschieden, zonder dat de vredesorganisatie wordt ontwricht.

Ook kan men, al verlaten 24 officieren den actieven dienst, om een snellere promotie te verkrijgen dan werd aangegeven, het aantal hoofdofficiersplaatsen op ± 140 brengen. Dan zal de promotie tot kapitein na ± 15 , die tot majoor aanvankelijk na $23\frac{1}{2}$, later na gemiddeld 25 jaar plaats hebben tot het nieuwe stelsel is doorgevoerd. *Bijlage 8* toont dit aan.

De vraag rijst, hoe de dienstverlating van 24 officieren moet worden bevorderd. Indien het D. v. O. moeite doet tot het verkrijgen van plaatsen in andere rijksbetrekkingen en hen, die zelf voor eene betrekking willen zorgen, zoo veel mogelijk steunt door het verleenen van faciliteiten en door het geven van aanbevelingen, dan schijnt het niet onmogelijk, dat het aantal geleidelijk wordt bereikt.

Het gaat hier niet om een capitulantenstelsel, waarbij elk jaar een bepaald aantal personen moet worden geholpen.

Eene soepele toepassing van de uitbreiding van het aantal hoofdofficiersplaatsen is zeer gewenscht. Op het oogenblik behoeft men nog niet over het maximum aantal plaatsen te beschikken, maar geleidelijk wordt de eisch grooter om daarna weer geleidelijk te verminderen. Het meer of minder slagen van de dienstverlating is van invloed.

Indien men voor de verschillende betrekkingen, die reeds werden genoemd, dubbelrangen invoert, heeft men den roestand geheel in de hand. Naarmate het nieuwe stelsel doorwerkt, kan men de dubbelrangen vervangen door den hoogste dezer rangen.

Mocht onverhoopt eene andere wijziging dan werd aangegeven in de vredesorganisatie noodig zijn, dan kan men weer naar de beide middelen grijpen om een evenwicht te

verkrijgen, om de bevordering tot kapitein (majoor) na ongeveer 15 (24 à 25) jaar te doen plaats hebben.

Zoo kan dus nu, in den overgangstoestand, aan de eischen van de bevordering der beroepsofficieren vrij goed worden voldaan. Nagegaan moet worden of ook in de oorlogsencadreering kan worden voorzien.

Bijlage 12 toont aan, dat, indien een promotie tot kapitein na 15, tot majoor na 25 jaar wordt verkregen, reeds zeer spoedig over een voldoende aantal kapiteins voor de oorlogsencadreering wordt beschikt. Indien men de helft der verlofsluitenants geschikt acht voor bevordering, heeft men in 1931 een voldoende aantal kapiteins. Daarna zal men, om de promotie niet te behoeven te vertragen, een geringer percentage verlofsluitenants moeten bevorderen. Ook kan men dan de bevordering der verlofsofficieren tot kapitein los maken van die der beroepsofficieren om het percentage, dat bevorderd wordt, niet al te klein te maken.

Bij de bevordering tot hoofdofficier moet men dan een buitengewoon strenge selectie toepassen, om te voorkomen, dat men de verlofsofficieren eerst zeer laat in den hoofdofficiersrang zou kunnen brengen, hetgeen zou veroorzaken, dat de lust, om vrijwillig door te dienen tot die rang is bereikt, juist onder de meest geschikten, niet groot zou zijn.

Bij de bevordering tot kapitein moet men in ieder geval eene in strengheid wisselende selectie toepassen.

Men mag bij de beoordeeling wel voorzichtig zijn. Indien men verwachtingen opwekte, waaraan niet kan worden voldaan, zou de teleurstelling groot zijn, waardoor de geest zou worden aangetast. De verlofsofficieren mag men niet te spoedig voor kapitein geschikt beoordeelen. Het commando over eene oorlogscompagnie is geen sinecure en geheel iets anders dan dat over eene sectie.

Er moeten een groot aantal officieren in den luitenantsrang tot het eindigen van hun diensttijd doordienen. De reserveofficieren met kort verband zullen bij passeering hoogstwaarschijnlijk hun ontslag nemen; de overigen zijn voor de luitenantsenCadreering van noode.

De hoofdofficiersrangen kunnen nog niet geheel worden aangevuld, indien de selectie, zooals werd aangegeven, $\frac{1}{7}$ van het aantal kapiteins zou bedragen. Men kan dan eerst in 1940 in de oorlogsencadreering voorzien. *Bijlage 12* leert aan de hand van *bijlage 7*, dat men zou moeten bevorderen in:

1927 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39

ongeveer allen $\frac{5}{6}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{3}{5}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{5}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$

van de beschikbare kapiteins, aannemende, dat het geschatte verloop goed is.

Deze selectie is niet streng genoeg. De oudere reserve-officieren hebben in de mobilisatie jarenlang gediend. Zij hebben dus een grootere bekwaamheid dan de jongere jaarklassen, wier voortgezette opleiding aanzienlijk moet verbeteren, wil men uit hen later het vereischte aantal hoofdofficieren verkrijgen.

Maar dienst doen alleen vormt nog geen hoofdofficieren en bovendien hebben velen van hen, die aan de beurt komen, niet in den kapiteinsrang gediend.

Daartegenover staat, dat bij de oudere jaarklassen een vrij groot aantal gewezen beroepsofficieren is. Men zal dus in het algemeen voorloopig eene minder strenge selectie kunnen toepassen. Daardoor kan men wellicht reeds in 1936 nagenoeg het benodigd aantal reserve-hoofdofficieren verkrijgen. Tot dien tijd zal er zonder twijfel een tekort bestaan, dat van 70 tot 30 zal bedragen.

Ook heeft men tot 1931 nog een tekort in de kapiteinsrangen, dat door minder strenge selectie — de officieren, die voor bevordering tot kapitein in aanmerking komen, hebben in de mobilisatie gediend — kan worden ingekrompen, maar niet geheel kan worden opgeheven.

Om in deze tijdelijke tekorten te voorzien, zal men kapiteins (luitenants) met een bataljons (compagnies) commando moeten belasten. Zij, dat zijn dus degenen, die het eerst voor bevordering in aanmerking komen, krijgen een bepaald commando, hetwelk zij bij bevordering blijven behouden. Het is gewenscht hun een onderscheidingsteeken te geven.

Deze maatregel dient dus om in de oorlogseneadreering te voorzien zonder dat de vredesorganisatie wordt ontwricht en zonder dat de hand behoeft te worden gelicht met de selectie.

Tijdelijk voor een beperkt aantal officieren is deze maatregel wel te aanvaarden, vooral, omdat de bevordering toch gunstig kan worden genoemd.

Het is zeer gewenscht den officiersdiensttijd van den verlofsofficier niet langer dan 25 jaar te maken. Is hij langer, dan behoudt men een groot aantal gepasseerde kapiteins, waardoor de bevordering tot kapitein zeer zou lijden. Ook zou men dan luitenants krijgen ouder dan 45 jaar.

In een noodtoestand behooren noodmaatregelen te worden getroffen. Een combinatie van beschikbare middelen geeft een bruikbare regeling, die terstond nagenoeg en spoedig geheel aan alle eischen, die men voor de bevordering wil stellen, voldoet en die logisch, zonder schokken, voert naar een geheel geregeld stelsel.

Wat hierboven bij gebrek aan ruimte alleen voor de infanterie is uitgewerkt, geldt ook voor de andere wapens.

Eene soepele toepassing der middelen „dientverlating van luitenants en eventueel van hoogere officieren, uitbreiding aantal hoofdofficiersplaatsen, tijdelijke invoering dubbel-rangen, benoeming reserveofficieren voor oorlogsfuncties, hooger dan met hun rang overeenkomt”, kan ook voor de andere wapens eene bevordering geven, die weinig van die der infanterie zal verschillen.

Het is voor alle wapens steeds noodig den toestand steeds goed te overzien: statistieken en grafieken moeten dit mogelijk maken. Doen zich onvoorziene omstandigheden voor, dan kan men met de bestaande middelen onmiddellijk ingrijpen.

De kosten zijn van geen beteekenis. De uitbreiding van het aantal hoofdofficiersplaatsen, desnoods met 50, ten koste van het aantal plaatsen der lagere rangen vordert een luttel bedrag, dat onmiddellijk wordt te niet gedaan door het verschil in bezoldigingen der officieren, die den dienst verlaten, en der hoogere onderofficieren, die moeten worden aangesteld.

Ook de aanvoering der oorlogsencadreering zal geringe kosten vorderen.

Na deze beschouwingen, die in meer of mindere mate, onderling samenhangen, dienen nog enkele vraagstukken, die meer op zichzelf staan, te worden gezien.

Leeftijdsgrenzen.

Daar in de toekomst de bevordering binnen zekere grenzen zal moeten plaats hebben en de beroepsofficieren eener jaar-klasse onderling niet veel van leeftijd zullen verschillen, evenmin als de verlofsofficieren, is er voor het behouden van leeftijdsgrenzen in een nieuw stelsel feitelijk geen reden meer.

Ook in den overgangstoestand zullen, indien de bevordering in den aangeduiden zin wordt versneld, slechts zeer enkelen van de bestaande leeftijdsgrenzen de bezwaren ondervinden.

Het verdient daarom aanbeveling deze beperking op te heffen teneinde niet gedwongen te zijn enkelen uit te sluiten.

Eischen voor fysieke geschiktheid moeten de leeftijdsgrenzen vervangen.

Voorsprong verlofsofficieren.

De verlofsofficieren hebben, omdat hunne opleiding korter duurt, een voorsprong op de beroepsofficieren, die vooral duidelijk spreekt, wanneer de opleiding van den beroepsofficier gedeeltelijk aan een school voor verlofsofficieren plaats heeft.

Deze onbillijkheid kan gemakkelijk worden weggenomen door of de vaandrags (kornetten) iets langer in hun rang te laten of den jongen beroepsofficier een zekere ouderdom in rang toe te kennen. Met het oog op de eischen der bevordering verdient het aanbeveling deze maatregelen gecombineerd toe te passen.

Troependienst.

De troependienst, benooidigd voor bevordering tot kolonel, kan, volgens de bestaande bepalingen, òf in den majoors òf in

den luitenant-kolonelsrang worden vervuld. Deze regeling is overgebleven uit den tijd, dat een majoor en een luitenant-kolonel dezelfde functies uitoefenden. Nu heeft deze regeling geen recht van bestaan. De functie van regimentscommandant is van zooveel belang, dat ieder officier, die voor den kolonelsrang in aanmerking wordt gebracht, haar gedurende minstens een jaar moet hebben bekleed, hetzij als luitenant-kolonel, hetzij als majoor.

Afschaffen van rangen.

Er gaan den laatsten tijd stemmen op voor het afschaffen van rangen. Men wil o. a. den rang van 2en luitenant doen vervallen, omdat deze officier denzelfden dienst verricht als de 1e luitenant. Dit voorstel is gebaseerd op de overweging, dat er voor ééne functie slechts één rang mag zijn en gaat dus, wat het beginsel betreft, lijnrecht in tegen de voorstellen van hen, die den rang willen losmaken van de betrekking en van hen, die dubbelrangen willen invoeren. Het verlangen is niet gerechtvaardigd, omdat een 2e luitenant en een 1e luitenant niet dezelfde waarde hebben. Een 2e luitenant is nog niet geheel gevormd; hij komt, de naam zegt het, pas in de 2e plaats voor vervanger van den commandant in aanmerking. Feitelijk zou men alleen aan die luitenants den rang van 1en mogen geven, die geschikt zijn beoordeeld voor kapitein. Practisch zou dit nu niet meer mogelijk zijn, omdat dan in de toekomst vele verlofsofficieren het nooit verder zouden kunnen brengen dan tot 2en luitenant.

Het is zeer wenschelijk van de rangen 2e en 1e luitenant gebruik te maken voor het afscheiden van jonge, nog niet geheel gevormde officieren en de meer bruikbare luitenants.

Ook wordt afschaffing van den majoorrang bepleit, omdat de marine dien rang niet kent. De voorstanders hiervan willen, dat een bataljon wordt gecommandeerd door een luitenant-kolonel, een regiment door een kolonel. Zij willen, dat een kapitein na 12 jaren dienst in zijn rang luitenant-kolonel wordt. Zijn er geen vacatures, dan zou hij majoor

moeten worden en voorloopig in zijne functie werkzaam moeten blijven.

Dus behoudt men den majoorsrang als een ornament om met den kapiteinsrang een dubbelrang te vormen. Het voordeel van deze maatregel springt niet in het oog.

Trouwens, indien een goed geregeld stelsel wordt opgezet, dat wordt ingeleid door maatregelen om in den overgangstoestand eene behoorlijke bevordering te verkrijgen, dan zullen er geen andere kapiteins langer dan 10 jaar in dien rang dienen dan de gepasseerde beroepskapiteins. Om voor hen een afzonderlijken rang te behouden, schijnt zeer ongewenscht.

Het zou logisch zijn te bepleiten, dat een regiment door een kolonel moet worden gecommandeerd; de brigade (divisie) kan dan onder een generaal-majoor, de divisie (divisiegroep) onder een luitenant-generaal komen. Daardoor zouden wij onzen functionarissen den rang geven, die men hun in het buitenland zou toekennen. Het goedkoope, dat aan onze indeeling kleeft, zou dan worden weggenomen.

Maar beneden den rang van luitenant-kolonel moet dan toch eene logische verhouding bestaan. Men zou per regiment naast den kolonel-commandant een luitenant-kolonel kunnen stellen, die in de plaats van een der majoors zou moeten komen. Deze luitenant-kolonel zou dan de aangeezene commandant zijn van het reserve-regiment.

Het aantal hoofdofficieren der vredesorganisatie zou niet veranderen. Wel zouden in de hoofdofficiersrang, de kansen op bevordering verbeteren. De verlofsofficieren zouden hun kansen om majoor te worden niet zien verminderen.

De geuite wenschen zullen wel tot de vrome wenschen blijven behooren.

Met nadruk moet echter worden gewaarschuwd tegen het verlagen van den rang aan onze bepaalde functie verbonden. Er werd reeds op gewezen, dat wij, vergeleken met het buitenland, een zeer sobere en cadreering hebben. Natuurlijk kan men tenslotte eene functie, die door een kolonel moet worden bekleed, aan een kapitein opdragen.

Door deze ongepaste zuinigheid vermindert men de bevorderingskansen en daarmee den geest onder de officieren.

Buitengewone bevordering bij keuze. Voorbevordering.

Bevordering bij keuze geschiedt normaal voor den rang van majoor en voor de hoogere rangen. Degenen, die niet terstond worden bevorderd, kunnen zich in den regel als voor goed gepasseerd beschouwen.

Buitengewone bevordering bij keuze is het naar voren halen van bijzonder geschikten. Deze bevordering kan niet worden gemist. Een stelsel, waarbij allen gelijk voorwaarts gaan, is onoordeelkundig, zou een uitvloeisel zijn van den geest tot nivelleering.

Hij, die zich bijzonder onderscheidt door kennis en kunde, moet naar voren kunnen worden gebracht om van hem zooveel mogelijk profijt te trekken en om hem te beloonen voor zijne inspanning. De maatregel moedigt anderen tot inspanning aan.

Voor de bezetting van de hoogste rangen (brigade- en divisie-commandant) moet men uitsluitend uitstekende krachten benutten. Deze zullen tijdig naar voren moeten worden gebracht. Gevaar, dat er eene opstopping in die hoogste rangen zal ontstaan, is niet te vreezen. Men brengt officieren, die voor kolonel in aanmerking komen, eerder in dien rang en zal dus het aantal, dat jaarlijks gemiddeld voor dien rang in aanmerking komt, iets moeten verminderen. Waar in beginsel als eisch wordt gesteld, dat de kolonels de H. K. S. met succes moeten hebben doorlopen, zal het aantal, dat nu tot dien rang wordt bevorderd, afnemen. Reeds werd uiteengezet, dat men zoo noodig degenen, die naar voren zijn gebracht, langer in den rang van luitenant-kolonel kan laten.

Daar buitengewone bevordering bij keuze, indien zij niet is geregeld, gemakkelijk voert tot, zij het ook schijnbare, willekeur, zou men haar eenigermate moeten bepalen. Dit kan geschieden door vast te leggen, wie voor dit vooruitbrengen in aanmerking komen. Het vooruitbrengen kan dan geschieden bij bevordering zooals dit nu, meer of min-

der ongeregeld, wordt toegepast, of door middel van de zoogenaamde voorbevordering, waaronder moet worden verstaan het in de ranglijst naar voren schuiven over zoo-veel nummers als noodig is om den betrokkene een bepaalden tijd eerder voor bevordering in aanmerking te brengen dan anders het geval zou zijn.

Aan de laatste methode, die der voorbevordering, moet men de voorkeur geven, omdat daarbij de voordeelen terstond worden verkregen. Voor een jaar voorbevordering zouden in aanmerking moeten worden gebracht allen, die de H. K. S. met succes hebben doorlopen en bovendien zij, die om andere redenen geacht worden als officier uit te munten boven het gros hunner collega's. Het aantal dezer laatsten moet zeer beperkt blijven. Men moet hen, die voor de functies van kolonel en generaal in aanmerking willen komen, dwingen de H. K. S. te volgen. Het aantal plaatsen, aan die inrichting beschikbaar, zou kunnen worden uitgebreid, waarbij de duur der detachering kan worden ingekrompen. Zij, die voor stafofficier worden bestemd, zouden dan nog een 3e jaar de lessen moeten volgen.

De aanwijzing van hen, die, zonder de H. K. S. te hebben gevolgd, toch voor een jaar voorbevordering in aanmerking komen, zou moeten geschieden door eene commissie, die oordeelt over degenen, die door hun chefs worden voorgedragen, over hen, op wie door de commissie het oog is geslagen en over hen, die met deugdelijke argumenten zich voor eene voorbevordering aanmelden.

Indien deze aanwijzing een uitzondering zou blijven, zou de taak dier commissie niet te zwaar zijn.

Aan hen, die onder degenen, welke een jaar voorbevordering hebben gekregen, nog bijzonder in het oog vallen, zou men nog een jaar voorbevordering kunnen toekennen. Hiervoor moeten betrekkelijk weinigen in aanmerking komen. Men zou hen moeten kiezen uit de stafofficieren, dat is dus uit degenen, die reeds op de H. K. S. als uitstekend boven hun collega's zijn aangewezen en die door hunne voortgezette vorming en door hun arbeid op de eerste plaats voor de bezetting der hoogste rangen bestemd zijn.

Ook de enkele officieren, die zonder bij den Generalen Staf te zijn geplaatst, zeer uitmunten — zij zijn in het leger algemeen bekend — zouden voor het 2e jaar voorbevoordering kunnen worden voorgedragen.

Natuurlijk mogen alleen zij voor voorbevordering in aanmerking komen, die zich als zeer goede troepenofficieren hebben doen kennen. Kennis alleen mag niet de beslissing geven.

Indien bij een der wapens de bevordering tijdelijk in snelheid achterblijft bij die der andere wapens, zal men de officieren, die in aanmerking komen voor de rangen, welke feitelijk niet kunnen worden beschouwd als behoorende bij een bepaald wapen, behalve door de geregelde voorbevordering, nog door buitengewone bevordering bij keuze naar voren moeten halen om hen niet bij de collega's der andere wapens te doen achterblijven .

De buitengewone bevordering bij keuze moet gehandhaafd blijven, doch slechts bij hooge uitzondering in vredes-tijd worden toegepast, b.v. indien het er om gaat voor eene bepaalde functie de meest geschikte persoon te nemen.

Ook voor de reserveofficieren dient eene buitengewone bevordering in den vorm van voorbevordering mogelijk te zijn. Onder hen schuilen krachten, die moeten worden gebruikt. Een soort H. K. S. van niet te langen duur voor reserveofficieren zou deze krachten in militairen zin kunnen ontwikkelen.

Gedurende den overgangstoestand zal men de buitengewone bevordering bij keuze, die nu plaats heeft, reeds kunnen vervangen door eene voorbevordering in den geest, hierboven aangegeven.

Men kan deze ook doen gelden voor officieren, die reeds eerder de H. K. S. met succes volgden, en den majoorrang nog niet bereikten. De officieren, boven dien rang, zijn voor het meerendeel reeds door de ongeregelde buitengewone bevordering bij keuze vooruitgebracht. Voor de hoofdofficieren, die door toevallige omstandigheden niet of niet voldoende voor deze laatste bevordering in aanmerking zijn

gekomen, ofschoon zij overigens daarvoor in de termen vielen, kan men uitzonderingsmaatregelen nemen.

SLOTBESCHOUWING.

Het vraagstuk der bevordering is door middel van bovenstaande beschouwingen van verschillende zijden gezien, zij het ook hier en daar in verband met de beschikbare ruimte vrij vluchtig.

Het gaat er om voor de toekomst een stelsel te aanvaarden, zoodanig ingericht, dat de invoering er van niet wordt bemoeilijkt door de maatregelen, die nu moeten worden genomen om aan den bestaanden onhoudbaren toestand een einde te maken.

Het lag niet in de lijn dezer verhandeling bepaalde voorstellen scherp naar voren te brengen. De meening van den schrijver zal echter wel voldoende duidelijk zijn gebleken om den lezer in staat te stellen te bepalen, welke stellingen aan de voordracht, die over dit onderwerp zal worden gehouden, ten grondslag zullen liggen.

BIJLAGE I.

Aanwezig op 1 April 1926.

	Generaals		Hoofd-officiëren		Kapiteins		Luitenants	
	beroeps	reserve	beroeps	reserve	beroeps	reserve	beroeps	reserve
Infanterie . . .	5		91	48	209 ¹⁾	258	354 ¹⁾	3262
Cavalerie . . .			7	5	19	18	47 ²⁾	97
Artillerie . . .	3		42	20	97 ³⁾	44	158 ³⁾	1216
Genie	1		12	13	33	59	41	92
Generale Staf	1		13	6	21	6		14
Intendance . .	1		8	2	12	6		35

¹⁾ Bovendien 15 kapiteins en 38 luitenants elders dienstdoende.

²⁾ " " 8 " " "

³⁾ " " 3 " " 29 " " "

Promotiekansen bij de bestaande regeling. (Infanterie).

In	Hoofdoff.	beroeps (85)	Totaal hoofd-officieren	Aantal jaren in rang van Kapitein en luitenant	Kapiteins	beroeps (230)	Totaal kapiteins	Aantal jaren in rang van luitenant	Luitenants	beroeps (405)	Totaal luitenants
	Jaarklassen:										
927	91-99	(85)	85	28	00-09 (223) + $\frac{1}{3}$ 10 (8)		231	17½	Jaarklassen: $\frac{2}{3}$ 10 (16) + 11-27 (442)	45	
292	01	(82)	82	27	02-10 (220) + $\frac{1}{3}$ 11 (10)		231	17½	$\frac{2}{3}$ 11 (20) + 12-18 (422)	44	
293	02	(89)	89	84	03-11 (220) + $\frac{1}{2}$ 12 (11)		231	17½	$\frac{1}{2}$ 12 (11) + 13-28 (418)	42	
30	94-02 (75)	+ $\frac{1}{2}$ 03 (7)	82	27½	$\frac{1}{2}$ 03 (07) 04-12 (218) + $\frac{1}{3}$ 13 (5)		230	18	$\frac{4}{5}$ 13 (20) + 14-30 (401)	42	
31	95-03 (75)	+ $\frac{1}{2}$ 04 (11)	86	27½	$\frac{1}{2}$ 04 (11) 05-13 (214) + $\frac{1}{4}$ 14 (5)		230	18	$\frac{3}{4}$ 14 (15) + 15-31 (413)	42	
32	96-04 (86)		86	28	05-14 (222) + $\frac{1}{3}$ 15 (9)		231	17½	$\frac{2}{3}$ 15 (18) + 16-32 (401)	41	
33	97-04 (74)	+ $\frac{1}{2}$ 05 (9)	83	28½	$\frac{1}{2}$ 05 (9) 06-15 (223)		232	18	16-32 (421)	42	
34	98-05 (81)		81	29	06-15 (214) + $\frac{1}{2}$ 16 (14)		228	18½	$\frac{1}{2}$ 16 (14) + 17-34 (414)	42	
35	99-05 (68)	+ $\frac{2}{3}$ 06 (14)	82	63	$\frac{1}{3}$ 06 (7) 07-16 (210) + $\frac{1}{2}$ 17 (18)		235	18½	$\frac{1}{2}$ 17 (18) + 18-35 (395)	41	
36	00-06 (77)	+ $\frac{1}{4}$ 07 (6)	83	69	$\frac{3}{4}$ 07 (18) 08-17 (221)		229	19	18-36 (415)	41	
37	01-06 (67)	+ $\frac{2}{3}$ 07 (16)	83	58	$\frac{1}{3}$ 07 (8) 08-17 (199) + $\frac{2}{3}$ 18 (24)		231	19	$\frac{1}{3}$ 18 (12) + 19-37 (401)	41	
38	02-07 (82)		82	64	08-18 (220) + $\frac{1}{3}$ 19 (10)		230	19½	$\frac{2}{3}$ 19 (20) + 20-38 (390)	41	
39	03-08 (78)	+ $\frac{1}{3}$ 09 (6)	84	67	$\frac{2}{3}$ 09 (12) 10-19 (216)		228	20	20-39 (410)	41	
40	04-09 (82)		82	82	10-20 (227)		227	20	21-40 (408)	40	
41	05-10 (77)	+ $\frac{1}{3}$ 11 (6)	83	78	$\frac{2}{3}$ 11 (12) 12-21 (206) + $\frac{2}{3}$ 22 (12)		230	19½	$\frac{1}{3}$ 22 (6) + 23-41 (387)	40	
42	06-11 (77)	+ $\frac{1}{2}$ 12 (6)	83	96	$\frac{1}{2}$ 12 (6) 13-24 (220)		226	18	25-42 (393)	39	
43	07-13 (84)		84	159	14-28 (241)		241	15	29-43 (368)	36	
44	08-15 (87)		87	308	16-29 (230)		230	15	30-44 (370)	37	
45	09-15 (75)	+ $\frac{1}{2}$ 16 (8)	83	277	$\frac{1}{2}$ 16 (8) 17-30 (226)		234	15	31-45 (368)	36	
46	10-16 (72)	+ $\frac{1}{2}$ 17 (11)	83	528	$\frac{1}{2}$ 17 (11) 18-31 (218)		229	15	32-46 (358)	35	
	Totaal benoedigd:		249				804				

Er is geen rekening gehouden met het passeeren van beroepskapiteins voor majoor. De toestand kan dus iets gunstiger zijn.

Bij de kapiteins en de luitenants moeten nog de gepasseerden worden geteld. Hun aantal zal gering zijn, wat de beroepskapiteins en de beroepsluitenants betreft. De verlofsluitenants zijn in dezen staat niet opgenomen. Gepasseerde verlofskapiteins zullen er vele zijn, tenzij de dienstplicht tot 24 jaar wordt teruggebracht.

Aangenomen is, dat van de in 1926 aanwezige reservekolonels en reserve luitenant-kolonels van 1891 en ouder er in 1927, 1928 en 1929 telkens $\frac{1}{3}$ gedeelte den dienst heeft verlaten.

De dik gedrukte getallen, achter de getallen der kolonnen „Totaal hoofdofficieren” en „Totaal kapiteins” vermeld, geven aan de sterkten aan reserveofficieren, indien het verloop dezer officieren gelijk zou zijn aan dat der beroepsofficieren en indien de jaarklassen reserveofficieren terstond na dezelfde jaarklassen beroepsofficieren tot den hooger rang kunnen worden bevorderd.

Er is op gerekend, dat na 1928 jaarlijks ± 27 luitenants worden aangesteld. Houdt men aan dit aantal vast, dan zal in 1965 een toestand zijn ingetreden, die vrijwel onveranderd blijft. Dan zullen de oudste acht jaarklassen 82 hoofdofficieren, de 16e t/m 28e jaarklassen 224 kapiteins en de jongste 15 jaarklassen 368 luitenants geven.

Promotiekansen bij de bestaande regeling. (Artillerie).

BIJLAGE 2b.

In	Hoofdofficieren	beroeps (39)	Totaal	Aantal kap. en luit. rang	Kapiteins	beroeps (103)	Totaal	Aantal jaren in luit. rang	Luitenants beroeps (188)	Totaal
	Jaarklassen:									
1927	90-98		38	29	Jaarklassen: 99-09		103	18	10-27	210
28	91-99		39	29	00-10		105	18	11-28	201
29	92-00		39	29	01-11		102	18	12-29	198
30	93-02		41	28	03-12		102	18	13-30	192
31	94-02		37	29	03-13		106	18	14-31	198
32	95-03	(34) + ½ 04 (5)	39	28½	½ 04 (5) + 05-14 (94) + ½ 15 (6)		105	17½	½ 15 (6) + 16-32	187
33	96-04		38	29	05-15		103	18	16-33	195
34	97-05	(34) + ½ 06 (5)	39	28½	½ 06 (5) + 07-16 (95)		101	18	17-34	198
35	98-06		38	29	07-17		101	18	18-35	197
36	99-07		40	29	08-18		101	18	19-36	193
37	00-07	(34) + ½ 08 (6)	40	29½	½ 08 (6) + 09-19 (102)		108	18	20-37	187
38	01-08	(37) + ½ 09 (5)	42	29½	½ 09 (5) + 10-20 (96)		101	18	21-38	189
39	02-08	(34) + ½ 09 (5)	39	30½	½ 09 (5) + 10-20 (90) + ½ 21 (7)		102	18½	½ 21 (7) + 22-39	192
40	03-09	(37) + ½ 10 (3)	40	30½	½ 10 (3) + 11-21 (94) + ½ 22 (5)		102	18½	½ 22 (5) + 23-40	190
41	04-10		38	31	11-23		105	18	24-41	189
42	05-12		39	30	13-25		107	17	26-42	183
43	06-14		40	29	15-27		104	16	28-43	185
44	07-15	(37) + ½ 16 (3)	40	28½	½ 16 (3) + 17-29 (100)		103	15	30-44	182
45	08-17		41	28	18-30		101	15	31-45	182
46	09-18		40	28	19-31 (98) + ½ (6)		104	14½	½ 32 (6) + 33-46	183
	Totaal benodigd (beroeps + verlofs)		112				308			1630

Er is geen rekening gehouden met het passeeren van beroepskapiteins voor majoor. De toestand kan dus iets gunstiger zijn.

Bij de kapiteins en luitenants moeten nog de gepasseerden worden geteld. Hun aantal zal gering zijn, wat de beroepskapiteins en de beroepsluitenanten betreft. De verlofsluitenanten zijn in dezen staat niet opgenomen. Gepasseerde verlofskapiteins zullen er vele zijn, tenzij de dienstplicht tot 24 jaar wordt teruggebracht.

Blijft men 13 luitenants par jaar aanstellen, dan zal in 1965 een toestand intreden, die vrijwel onveranderd blijft.

Dan geven de oudste 8 jaarklassen ± 40 hoofdofficieren, de 17t/m. 28e jaarklassen ± 103 kapiteins en de jongste 16 jaarklassen ± 190 luitenants.

Dan wordt men dus kapitein na 16 jaar en majoor na 28.

BIJLAGE 10.

I.		II.			
Maj.	Lt.-K. Kol.	Luit.	Kapt.	Maj.	Lt.-K. Kol.
12		23			
13		22			
14		22			
15		16	5		
16		16	5		
17		15			
18		15			
19		14			
20		14	3		
21		14	3		
22		13	2		
23		13	2		
24		13	2		
25	15			12	2 2
26	15			11	2 2
27	14			10	2 2
28	14			10	2 2
29	13			9	2 2
30	6			6	
31	6			6	
32	5			5	
33	5			5	
34	4			4	
35	4			4	
36	3			3	
	104			105	
	28			30	
	11			1	

BIJLAGE 9.
Betrekkingen in aanmerking komend voor een hooger en rang of voor een dubbelrang.

	Luit.-Kol. of Maj. (was Maj.)	Majoor of Kapt. (was Kapt.)	Kaptein of Luit. (was Luit.)
Chef Staf en D.v.O.		2 (5)	4
H.K.V.			1
St.K.L.B.			1 (1)
Insp. Inf.		1	1 (1)
Insp. L.S.	6		
6 Landst.groepen		20	6
20 Landst.verbanden			27
4 Div. Staven		8	4
8 Brig. "			8
24 Reg. "			12
Ind. Distr.Cn.		2	2 (2)
2 Stormscholen		1 (3)	15 (10)
School Verl.Off.		1 (2)	3 (2)
K.M.A.			1 (1)
Vg. H.			1 (1)
Rijkspostd.dienst			1 (1)
Schoolc.Motord.			
H.K.S. } boven de sterkte			
G.S. }			
Burgerw.			
	6	35 (10)	87 (18)
	H. O.		Kapt.

De tusschen () geplaatste aantallen moeten zoo eenigszins mogelijk voor officieren van den laagsten der twee aangegeven rangen worden behouden, opdat men voor speciale betrekkingen uit de jongeren goede krachten kan halen.

BIJLAGE 11.

Verloop van een jaarklasse verlofofficieren.

1e jaar	82	89	= 171
2e "	81	89	= 169
3e "	80	87	= 167
4e "	79	86	= 165
5e "	78	85	= 163
6e "	77	84	= 161
7e "	76	83	= 159
8e "	75	82	= 157
9e "	73	80	= 153
10e "	72	78	= 150
11e "	71	76	= 147
12e "	69	75	= 144
13e "	67	73	= 140
14e "	66	72	= 138
15e "	65	70	
16e "	63	68	
17e "	61	66	
18e "	59	64	
19e "	58	63	
20e "	56	61	
21e "	54	59	
22e "	52	57	
23e "	51	56	
24e "	49	53	
		— 617	
25e "		8	
26e "		8	
27e "		7	
28e "		7	
29e "		6	
		— 36	
30e "		3	
31e "		3	
32e "		2	
33e "		2	
		10	

In	Op- en Hoofdofficieren	Totaal Op- en Hoofdoff.	Aantal jaeren in taak van kapit. of luit.	Kapiteins	Totaal kapit.	Aantal jaeren in luit.	Luite- nants	Totaal luitenanten
1927	Jaarklassen: 91-02 117	17	25	Jaarklassen: 03-12 336	266	15	13-26	370
28	92-03 114	120		04-13 403	263		14-27	354
29	93-04 127	129		05-14 509	255		15-28	373
30	94-05 124	135		06-15 618	324		16-29	336
31	95-06 133	143		07-16 1214	246		17-30	326
32	96-07 137	160		08-17	246		18-31	303
33	97-08 147	160		09-18	261		19-32	289
34	98-09 164	166		10-19	266		20-33	277
35	99-10 171	25		11-20 1883	263		21-34	274
36	00-11 191	173		12-21	256		22-35	271
37	01-12 220	32		13-22	252		23-36	272
38	02-13 273	59		14-23	232		24-37	288
39	03-14 351	50		15-24 1851	218		25-38	301
40	04-15 444	63		16-25	203		26-39	315
41	05-16			17-26	183		27-40	326
42	06-17			18-27	162		28-41	334
43	07-18 1064	152		19-28 1514	145		29-42	341
44	08-19	180		20-29	137		30-43	341
45	09-20	182		21-30	134		31-44	341
46	10-21 1280	183		22-31 1642	133		32-45	341
50	noodig vredesorganisatie In 1965	249		1872 936	804			3118
		90			230			300
		125			181			308

Geen selectie toegepast voor bevordering tot beroepsmajoor.
De verloofde officiers verloofde officieren genomen gelijk aan die der beroepsofficieren.
De gepasseerde reservekapiteins zijn niet medegerekend.

Op- en hoofdofficieren (125)	Totaal hoofd- officieren	Aantal jaren van kapitein en luitenant	Kapiteins. (210)	Totaal kapit.	Aantal jaren in den rang luitenant	Luitenants (370)
Jaarklassen: 91-02 (125)	125	25	Jaarklassen: 03-10 (207)	207	17	Jaarklassen: 11-27 (442)
92-03 (120)	120	25	04-11 (213)	213	17	12-28 (422)
93-04 (129)	129	25	05-12 (202) + ½ 13 (13)	215	16½	½ 13-29 (405)
94-04 (113) + ½ 05 (11)	124	25	½ 05 (11) + 06-13 (199)	210	17	14-30 (401)
95-05 (119) + 6 (v. 06)	125	25½	(19) v. 06 + 07-14 (187)	206	17	15-31 (413)
96-06 (130)	130	26	07-15 (205)	205	17	16-32 (401)
97-06 (116) + ½ 07 (14)	130	26	½ 07 (15) + 08-16 (200)	215	17	17-33 (392)
98-07 (130)	130	27	08-16 (192) + ½ 17 (20)	212	17	½ 17-34 (394)
99-08 (128)	128	27	09-17 (208)	208	18	18-35 (395)
00-03 (114) + ½ 09 (10)	124	27	½ 09 (10) + 10-18 (212)	212	18	19-36 (382)
01-09 (120) + ½ 10 (8)	128	27½	½ 10 (8) + 11-18 (187) + ½ 19 (16)	211	18	½ 19-37 (384)
02-10 (125)	125	28	11-19 (211)	211	19	20-38 (390)
03-11 (129)	129	28	12-20 (205) + ½ 21 (11)	216	18½	½ 21-39 (375)
04-12 (127)	127	28	13-21 (205) + ½ 22 (9)	214	18½	½ 22-40 (376)
05-13 (122)	127	27½	14 (5) + 15-24 (212)	212	17	25-41 (372)
06-15 (131)	131	27	16-27 209	209	15	28-42 (361)
07-16 (126)	126	27	17-28 (200)	200	15	29-43 (368)
08-17 (129)	129	27	18-30 (209)	209	14	31-44 (347)
09-18 (128)	128	27	19-31 (200) + ½ 32 (10)	211	14½	½ 32 (11) + 33-45 (336)
10-19 (131)	131	27	20-33 (213)	213	13	34-46 (325)

Toestand der bevordering bij aantal plaatsen:

Op- en hoofdofficieren 125.

Kapiteins 210.

Luitenants 370.

STELLINGEN, behoorende bij de lezing door den Kolonel
W. J. C. Schuurman op 15 October 1926 gehouden.

1. Nederland moet de noodzaak tot instandhouding en de wijze van samenstelling zijner nationale machtsmiddelen hoofdzakelijk bezien van uit het standpunt der internationale verplichtingen, neergelegd in de bepalingen van het bestaande internationale organisme, gevormd door het Instituut van den Volkenbond.

2. Onze internationale *rechten* hebben hoofdzakelijk betrekking op het verkrijgen van steun en bescherming in geval van conflicten onzerzijds met andere staten, welke weinig waarschijnlijk zijn; onze internationale *plichten* kunnen tengevolge hebben het zelf handelend optreden bij het ontstaan van conflicten tusschen andere mogendheden, welker ontstaan veel eer mogelijk is.

3. Bij de toepassing van economische machtsmiddelen, zal het kunnen blijken, dat deze van zoo ingrijpenden aard zijn, dat zij onvermijdelijk militaire handelingen tengevolge zullen hebben, terwijl in voorkomend geval dergelijke economische maatregelen door militaire voorzorgsmaatregelen zullen moeten worden vergezeld, zij het alleen uit een oogpunt van eigen veiligheid.

4. Zoolang de Volkenbond niet sterker staat en niet algemeener is dan thans het geval is en zoolang nog niet over georganiseerde Volkenbondskrachten wordt beschikt, bestaan voor ons nog vrijwel alle gevallen van oorlogsmogelijkheid als voorheen, met dien verstande, dat de kans om buiten het conflict te blijven bij een wettigen oorlog, grooter, bij een onwettigen kleiner is geworden, terwijl in beide gevallen op machtige bondgenooten zal kunnen worden gerekend. Bij een uiteenvallen van den Volkenbond staat de kans om in den dan ontstaanden wereldbrand betrokken te worden, vrijwel gelijk aan die in 1914.

5. Nederland heeft behoefte aan een weermacht, welke geschikt is voor de volgende doeleinden:

a. in Nederland: 1e. het handhaven van de neutraliteit; 2e. het opvangen van een eersten stoot; 3e. het leveren van een Volkenbondsccontingent.

b. in N.O.-Indië:

1e. de algemeene taak tot het beschermen van orde, rust en veiligheid in het geheele uitgestrekte gebied;

2e. het handhaven van de neutraliteit, in het bijzonder door de oorlogvoerenden te beletten gebruik te maken van ons gebied of de hand te leggen op belangrijke productiegebieden;

3e. het beletten dat een oorlogvoerende zich met geringe middelen meester maakt van den Archipel;

4e. het leveren van een Volkenbondsecontingent.

6. De mogelijkheid en wenschelijkheid voor een kleinen Staat om door de beschikking over een weermacht zijn aandeel bij te dragen in de verzekering der veiligheid van dien Staat zelve, alsmede van de Statengemeenschap, zijn door de invoering van nieuwe vechtwijzen en strijdmiddelen ongewijzigd gebleven.

7. Door de Weermacht (voor Nederland de Landmacht) zoo goed mogelijk geschikt te maken voor een mogelijk gebruik als Volkenbondsecontingent wordt zij tevens op de beste wijze voorbereid voor andere haar toevallende taken.

8. Bij de bepaling van de grootte der Weermacht moet onderscheid worden gemaakt tusschen „mankracht” en „gevechtskracht”.

9. Een kleinere weermacht, beter geëncadreerd, geoefend en bewapend heeft grooter afstootende en dus preventieve kracht, dan een grootere weermacht met zwakke encadrering en onvoldoende oefening en bewapening.

10. Indien men alleen beschouwt de eischen, welke gesteld moeten worden aan eene Marine, uitsluitend bestemd voor gebruik in Nederland, kan deze worden georganiseerd met het oog op de beperkte, maar daarom niet minder belangrijke taak, welke zij kan en moet vervullen ter verzekering van de neutraliteit en de veiligheid onzer zeegeaten en kusten.